

VALTIONEUVOSTON KANSLIAN JULKAISUJA 2026:4

Suomen hallituksen toiminta EU-tuomio- istuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa

1.1.–31.12.2025

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 2026:4

Suomen hallituksen toiminta EU-tuomioistuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa

1.1.–31.12.2025

EU-asioiden osasto, EU-tuomioistuinasioden yksikkö

Valtioneuvoston kanslia Helsinki 2026

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Valtioneuvoston kanslia

Tekijänoikeuslaki (404/1961) 9 § Tekijänoikeussuojaa vailla olevat teokset

ISBN pdf: 978-952-287-982-0

ISSN pdf: 2490-1164

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2026

Suomen hallituksen toiminta EU-tuomioistuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa 1.1.–31.12.2025

Valtioneuvoston kanslian julkaisu 2026:4

Julkaisija Valtioneuvoston kanslia

Yhteisötekijä EU-asioiden osasto, EU-tuomioistuinasioiden yksikkö
Kieli suomi **Sivumäärä** 85

Tiivistelmä

Kertomuksessa kuvataan ne EU-tuomioistuinasiat, joihin Suomen hallitus osallistui vuonna 2025. Se kattaa myös tapaukset, joihin Suomi on osallistunut aiemmin ja joissa on nyt annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotus tai tuomio. Lisäksi esitellään komission Suomea kohtaan käynnistämät jäsenyyssveloitteiden rikkomusmenettelyt sekä rikkomusmenettelyä edeltävät vuoropuhelut.

Suomi osallistui EU-tuomioistuinasioihin esittämällä kirjelmia ja osallistumalla suullisiin käsittelyihin asioissa, joissa käsitellään Suomen kannalta merkityksellisiä unionin oikeuden tulkintakysymyksiä. Asiat koskivat unionin lainsäädäntöä muun muassa sähköisen viestinnän tietosuojan, Ukrainan asevoimien tukemisen, Unkarin oikeusvaltiotilanteen ja valtiontukien alalla. Suomi nosti kaksi kannetta komission toimien kumoamiseksi asioissa, jotka liittyvät kalastuskiintiöihin ja päästökaupparekisteriin.

EU:n tuomioistuimet antoivat tuomioita asioissa, joihin Suomi on osallistunut aiemmin. Näissä oli kyse muun muassa metsänhakuusta lintujen pesimäaikana, turvapaikkaoikeudesta ja sähkömarkkinoiden valvontaviranomaisen riippumattomuudesta.

Rikkomusmenettelyjen määrä pysyi suunnilleen samana kuin edellisellä vuonna. Komissio nosti Suomea vastaan rikkomuskanteen järjestämättömiä lainoja koskevan direktiivin täytäntöönpanon viivästymisestä, ja vaatii määrättäväksi sakkoja.

Asiasanat EU, EU-oikeus, Euroopan unionin tuomioistuin, tuomioistuimet, EU-direktiivit

ISBN PDF 978-952-287-982-0 **ISSN PDF** 2490-1164

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-982-0>

Den finska regeringens åtgärder i EU-domstolsärenden och i EU-överträdelseärenden under berättelseperioden 1.1–31.12.2025

Statsrådets kanslis publikationer 2026:4

Utgivare Statsrådets kansli

Utarbetad av avdelningen för EU-ärenden, enheten för EU-domstolsärenden
Språk finska **Sidantal** 85

Referat

Denna rapport redogör för de EU-domstolsärenden som den finska regeringen deltog i under 2025. Den presenterar också de ärenden som Finland har deltagit i tidigare och i vilka det nu har utfärdats generaladvokatens förslag till avgörande eller en dom. Den redogör också för de överträdelseförfaranden som kommissionen inlett mot Finland och dialogerna före överträdelseförfarandena.

Finland har deltagit i EU-domstolsärenden genom att lägga fram skrivelser och delta i muntliga förhandlingar i mål som ur Finlands perspektiv rör viktiga tolkningar av unionsrätten. Målen har gällt unionens lagstiftning bland annat i fråga om dataskydd vid elektronisk kommunikation, stöd till Ukrainas väpnade styrkor, rättsstatsläget i Ungern och statliga stöd. Finland har väckt två talan om att upphäva kommissionens åtgärder i frågor som handlar om fiskekvoter och utsläppshandelsregistret.

EU-domstolen har utfärdat domar i ärenden där Finland deltagit i tidigare, det vill säga bland annat skogsavverkning under fåglarnas häckningstid, asylrätt och den oberoende ställningen för elmarknadens tillsynsmyndighet.

Antalet överträdelseärenden var ungefär detsamma som föregående år. Kommissionen har väckt en överträdelseåtgärd mot Finland för försenat genomförande av direktivet om nödlidande krediter och kräver att Finland ska åläggas böter.

Nyckelord kommissionens överträdelseförfarande, EU, EU-rätt, Europeiska unionens domstol, domstolar, EU-direktiv

ISBN PDF 978-952-287-982-0 **ISSN PDF** 2490-1164

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-982-0>

Activities of the Finnish Government in EU litigation and EU infringement cases from 1 January to 31 December 2025

Publications of the Prime Minister's Office 2026:4

Publisher Prime Minister's Office

Group author EU Affairs Department, Unit for EU Litigation

Language Finnish

Pages

85

Abstract

The report describes the EU litigation cases in which the Finnish Government was involved in 2025. The reporting also covers those cases where Finland had previously been involved and where an opinion of an Advocate General or a judgment was now issued. Moreover, the report discusses the infringement procedures launched by the Commission against Finland, as well as the dialogues that preceded the infringement procedures.

Finland participated in EU litigation by presenting pleadings and taking part in oral hearings in cases that involved the interpretation of EU law in matters relevant to Finland. The cases had to do with EU legislation concerning data protection in electronic communications, support for the Ukrainian armed forces, the rule of law situation in Hungary and state aid, among other issues. Finland brought two actions calling on the Court of Justice to repeal the Commission's measures in matters related to fishing quotas and the Emissions Trading Registry.

The EU courts also issued judgments in cases where Finland was previously involved. These concerned, among other things, felling of forests during bird nesting season, the right to asylum, and the independence of the national regulatory authority with respect to the electricity market.

The number of infringement procedures was approximately the same as the year before. The Commission brought an infringement action against Finland for its delay in transposing the Non-Performing Loans (NPLs) Directive and called for a penalty to be imposed.

Keywords Commission infringement procedure, EU, EU law, Court of Justice of the European Union, courts of law, EU directives

ISBN PDF 978-952-287-982-0

ISSN PDF

2490-1164

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-982-0>

Sisältö

1	Taustaa	7
2	Tuomioistuinasiat	14
2.1	Ennakkoratkaisuasiat	14
2.1.1	Tuomiot ja määräykset	14
2.1.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	27
2.1.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat	44
2.2	Suomen nostamat kanteet	55
2.2.1	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat	55
2.3	Suomea vastaan nostetut kanteet	57
2.3.1	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat	57
2.4	Väliintulot	58
2.4.1	Tuomiot ja määräykset	58
2.4.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	61
2.4.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat	62
3	Rikkomusmenettelyt	70
3.1	Unionin oikeuden virheellistä tai puutteellista soveltamista koskevat rikkomusmenettelyt	71
3.1.1	Unionin oikeuden virheellistä tai puutteellista soveltamista koskevat viralliset huomautukset	71
3.1.2	Unionin oikeuden virheellistä tai puutteellista soveltamista koskevat perustellut lausunnot	73
3.2	Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskevat rikkomusmenettelyt	75
3.2.1	Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskevat viralliset huomautukset	75
3.2.2	Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskevat perustellut lausunnot	78
4	Rikkomusmenettelyä edeltävä vuoropuhelu	80
5	Valtiontuet	83
6	Notifikaatiot	85

1 Taustaa

Tämä kertomus koskee Suomen hallituksen toimintaa EU-tuomioistuinasioissa sekä Euroopan komission Suomea vastaan käynnistämässä EU-rikkomusmenettelyissä 1.1.–31.12.2025 välisenä aikana.

EU-tuomioistuinasioilla tarkoitetaan unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen käsittelemiä asioita. Kertomuksessa kuvataan ne EU-tuomioistuinasiat, joiden käsittelyyn Suomi on kertomuskautena osallistunut. Se kattaa myös ne asiat, joihin Suomi on osallistunut aiemmin ja joissa on annettu kertomuskaudella julkisasiamiehen ratkaisuehdotus tai tuomio.

Lisäksi kertomuksessa käydään läpi ne *EU-rikkomusmenettelyt*, jotka komissio on kertomuskauden aikana käynnistänyt virallisella huomautuksella tai joita se on jatkanut perustellulla lausunnolla. Osa rikkomusmenettelyistä on johtanut tarpeeseen muuttaa Suomen lainsäädäntöä tai viranomaiskäytäntöä. Kertomuskaudella oli käynnissä yksi komission Suomea vastaan nostama rikkomuskanne.

Kertomuksen lopussa kerrotaan lyhyesti kertomuskauden aikana komission aloittamista tai jatkamista rikkomusmenettelyä edeltävistä vuoropuheluista (ent. EU Pilot -menettely) sekä Suomen tekemistä direktiivin täytäntöönpanoilmoituksista (notifikaatiot).

Euroopan unionin tuomioistuin

Luxemburgissa sijaitseva *Euroopan unionin tuomioistuin* muodostuu unionin tuomioistuimesta ja unionin yleisestä tuomioistuimesta. Tuomioistuimet muodostavat yhdessä unionin oman lainkäyttöelimen.

Euroopan unionin tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa, että perussopimuksia tulkittaessa ja sovellettaessa noudatetaan lakia. Tuomioistuin valvoo unionin toimielinten toimien lainmukaisuutta ja varmistaa, että jäsenvaltiot noudattavat unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan. Lisäksi tuomioistuin tulkitsee unionin oikeutta kansallisten tuomioistuinten tehdessä sille ennakkoratkaisupyyntöjä unionin lainsäädännön tulkinnasta ja pätevydestä.

Unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin

Unionin tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista muun muassa komission jäsenvaltioita vastaan nostamat jäsenyysvelvoitteiden rikkomuskanteet ja unionin toimielinten väliset riita-asiat sekä suurin osa jäsenvaltioiden kansallisten tuomioistuinten tekemistä ennakkoratkaisupyynnöistä. Lisäksi se ratkaisee unionin yleisen tuomioistuimen antamista tuomioista tehdyt valitukset.

Unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee ensimmäisenä oikeusasteena suurimman osan unionin toimielimiä vastaan nostetuista kanteista. Sen keskeiseen toimialaan kuuluu esimerkiksi yritysten kilpailuoikeudellisissa asioissa nostamien kanteiden ratkaiseminen. Lisäksi se ratkaisee tiettyjä aihealueita koskevat kansallisten tuomioistuinten tekemät ennakkoratkaisupyynnöt.

EU-tuomioistuinasiat

Euroopan unionin tuomioistuimen käsittelemät asiat voidaan jakaa neljään pääryhmään:

- ennakkoratkaisupyynnöt
- jäsenvaltiota tai EU:n toimielintä vastaan nostetut kanteet
- unionin yleisen tuomioistuimen antamista tuomioista tehdyt valitukset
- lausuntopyynnöt koskien suunnitteilla olevan kansainväliseen sopimukseen liittymisen unionin oikeuden mukaisuutta.

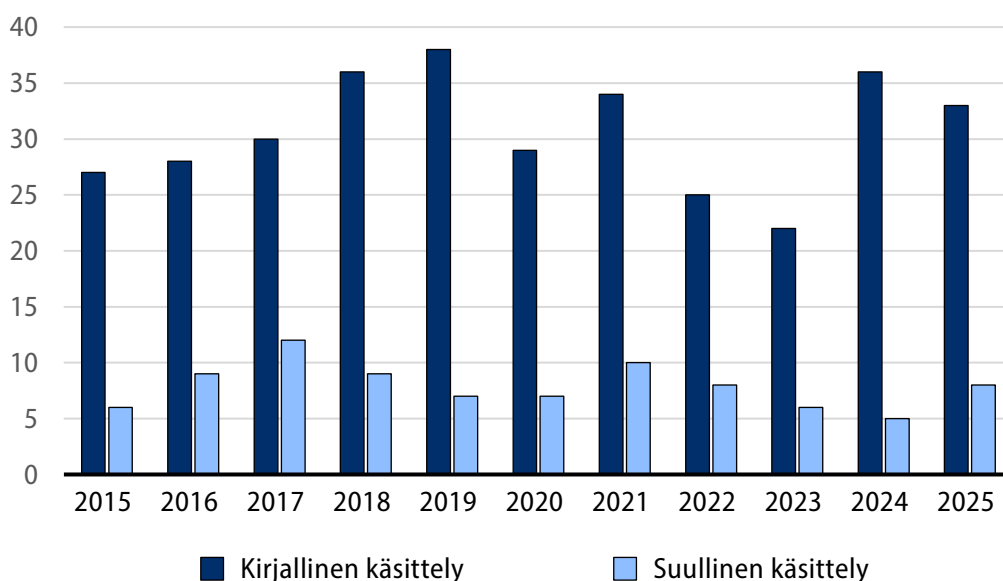
Jäsenvaltiot voivat osallistua kaikkien ennakkoratkaisuasioiden ja lausuntopyyntöjen käsittelyyn tekemällä niissä *kirjalliset huomautukset* ja osallistumalla mahdolliseen *suulliseen käsittelyyn*. Kanneasioissa jäsenvaltio voi olla mukana joko *kantajana, vastaajana tai väliintulijana*. Valitusasioissa jäsenvaltio voi olla mukana joko *valittajana, valitusasian vastaajana tai väliintulijana*.

Suomen hallituksen on vastattava kaikkiin komission Suomea vastaan nostamiin kanteisiin. Lisäksi hallitus osallistuu lähes poikkeuksetta kaikkien suomalaisten tuomioistuinten EU-tuomioistuimelle esittämien ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyyn. Muista jäsenvaltioista tulevien ennakkoratkaisuasioiden ja lausuntopyyntöasioiden käsittelyyn hallitus osallistuu silloin, kun se arvioidaan tarpeelliseksi Suomen etujen ajamiseksi tai unionin oikeuden kehittämiseksi. Samoin perustein

Suomen hallitus voi tehdä väliintulon toista jäsenvaltiota tai EU:n toimielintä koskevassa kanneasiassa, nostaa itse kanteen saadakseen unionin tuomioistuimen kumoamaan esimerkiksi komission antaman päätöksen tai valittaa unionin yleisen tuomioistuimen tuomiosta.

Jäsenvaltion aktiivinen osallistuminen tuomioistuimessa vireillä oleviin oikeudenkäynteihin on yksi sen käytettävissä olevista keinoista ajaa omia etujaan EU:ssa ja vaikuttaa unionin oikeuden kehitykseen. Kertomuskautena (1.1.–31.12.2025) Suomi osallistui 33 asian kirjalliseen käsittelyyn ja 8 asian suulliseen käsittelyyn.

Kuvio 1. Suomen osallistuminen EU-tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyyn vuosina 2015–2025.

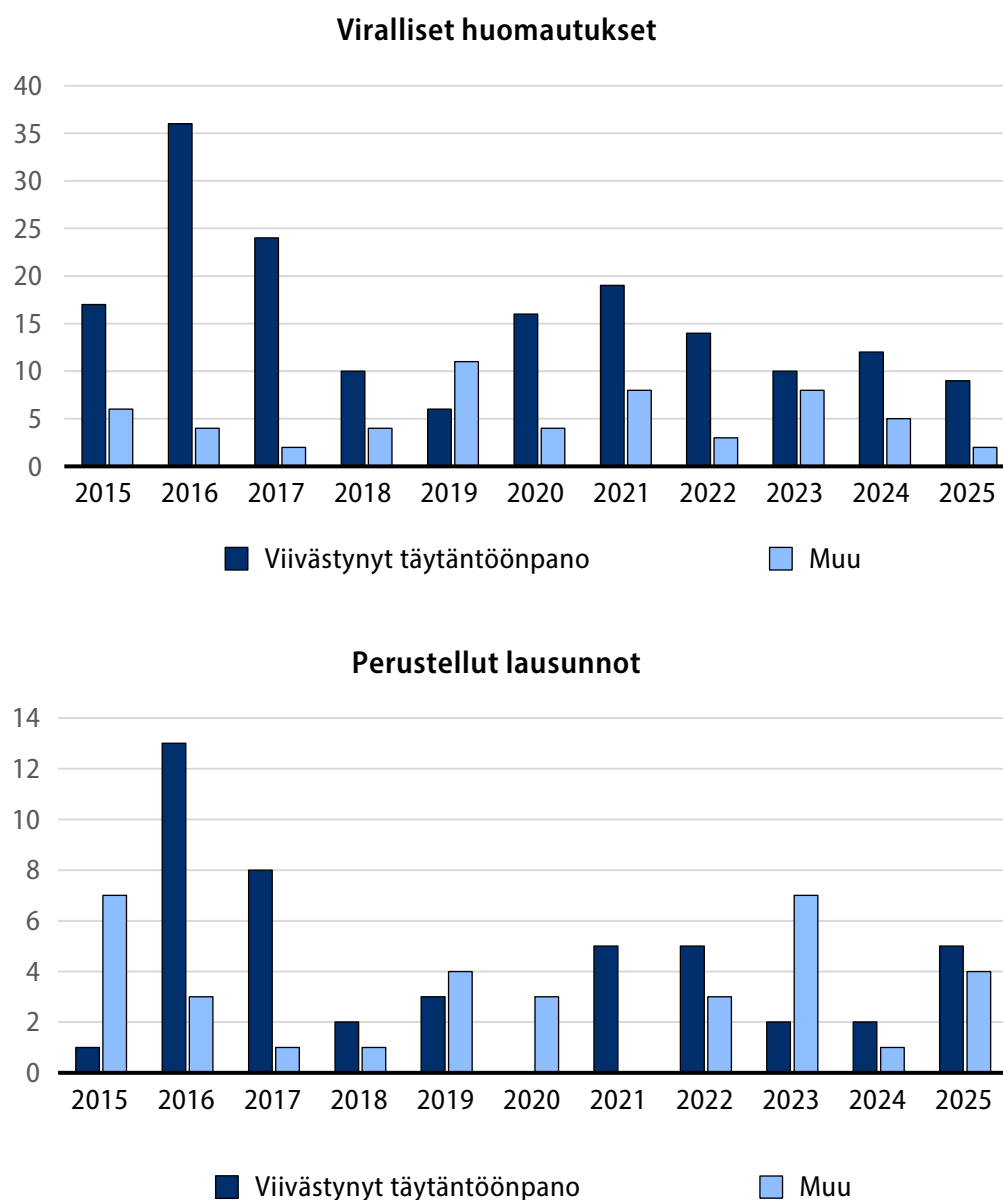

EU-rikkomusasiat

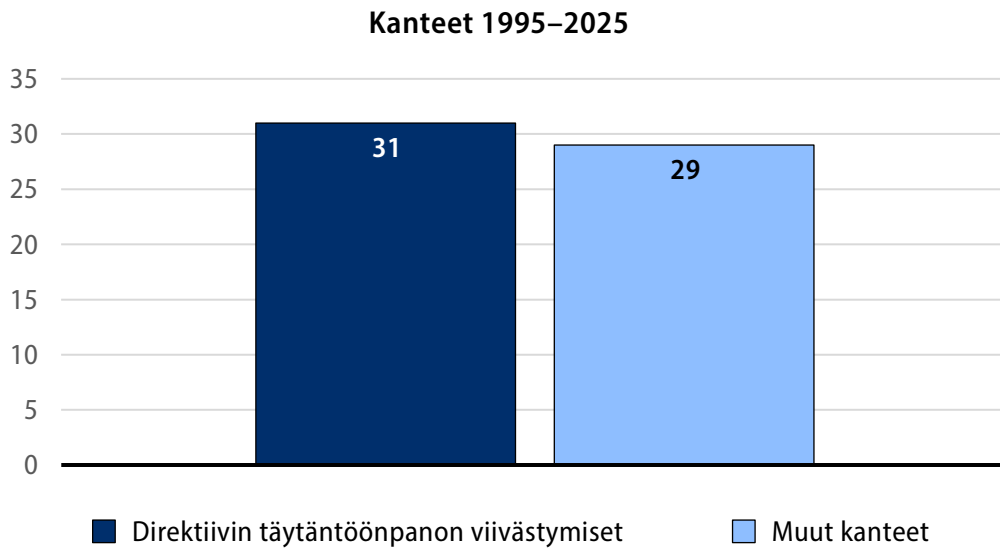
EU-rikkomusasialla tarkoitetaan komission SEUT 258 artiklan nojalla jäsenvaltiota vastaan käynnistämää jäsenyysvelvoitteiden rikkomista koskevaa hallinnollista menettelyä. Menettelyn tarkoituksena on saavuttaa yhteisymmärrys jäsenvaltion ja komission välillä ilman, että asiaa tarvitsisi viedä unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi. Menettely voi alkaa komission asianomaisen pääosaston lähettämällä *epävirallisella tiedustelulla rikkomusmenettelyä edeltävän vuoropuhelun puitteissa*. Menettelyn virallisen vaiheen aluksi komissio lähettää jäsenvaltiolle *virallisen huomautuksen* ja tarpeen vaatiessa *täydentävän virallisen huomautuksen*.

Mikäli jäsenvaltion viralliseen huomautukseen antama vastaus ei tyydytä komissiota, voi se toimittaa jäsenvaltiolle *perustellun lausunnon* ja tarvittaessa *täydentävän perustellun lausunnon*. Jäsenvaltiolla on tavallisesti kaksi kuukautta aikaa vastata näihin komission kirjelmiin. Jos komissio ei ole tyytyväinen perusteltuun lausuntoon annettuun vastaukseen, se voi nostaa unionin tuomioistuimessa SEUT 258 artiklan mukaisen rikkomuskanteen jäsenvaltiota vastaan.

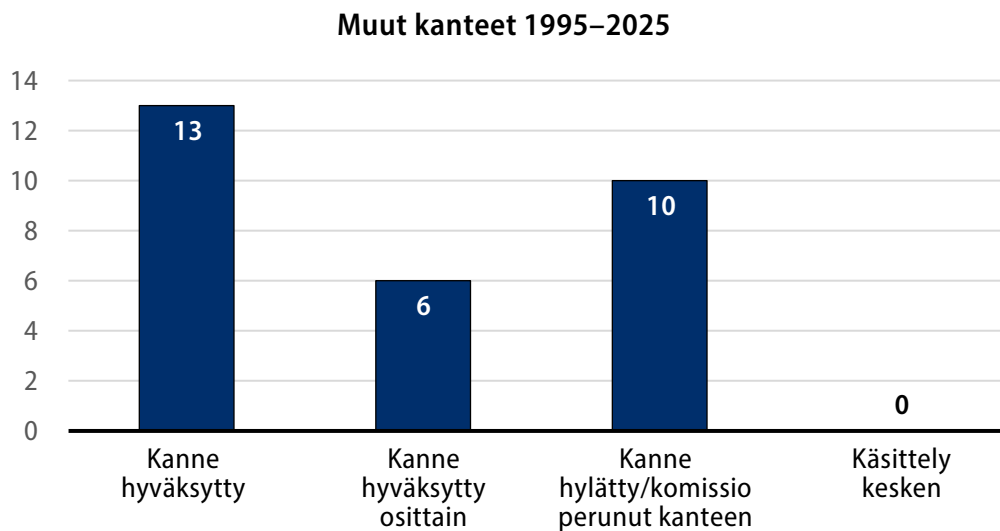
Kuvio 2. Suomea koskevat rikkomusmenettelyt vuosina 2015–2025.

Kuvio 3. Komission Suomea vastaan nostamat kanteet jaettuina direktiivin täytäntöönpanon viivästyistä koskeviin kanteisiin sekä muihin kanteisiin koko jäsenyyden ajalta.

Kuvio 4. Muiden kuin direktiivin täytäntöönpanon viivästyistä koskevien kanneasioiden lopputulos.

EU-tuomioistuinasioden yksikkö

Valtioneuvoston kanslian EU-tuomioistuinasioden yksikkö vastaa EU-tuomioistuinasioden sekä EU-rikkomusasioiden valmistelusta yhteistyössä toimivaltaisten ministeriöiden kanssa. Yksikkö vastaa myös komissiolle toimitettavista lainsäädäntönotifikaatioista ja pitää yllä EU-tuomioistuin- ja rikkomusasioiden arkistoa.

Yhteystiedot:

EU-tuomioistuinasioden yksikkö
Valtioneuvoston kanslia
PL 23
00023 VALTIONEUVOSTO
Puh. (keskus) 0295 16001
EU-tuomioistuinasiat.vnk@gov.fi

2 Tuomioistuinasiat

2.1 Ennakkoratkaisuasiat

Tässä osiossa esitellään ne SEUT 267 artiklaan perustuvat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn EU-tuomioistuimessa Suomi on osallistunut ja joissa on kertomuskaudella annettu tuomio tai jotka on ratkaistu määräyksellä (2.1.1 jakso) taikka joissa on annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotus (2.1.2 jakso). Tämän jälkeen käydään läpi ne vireillä olevat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn Suomi on kertomuskaudella osallistunut esittämällä kirjallisia tai suullisia huomautuksia (2.1.3 jakso).

SEUT 267 artiklan mukaisissa ennakkoratkaisupyynnöissä jäsenvaltion kansallinen tuomioistuin esittää EU-tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä, jotka koskevat kyseisessä tuomioistuimessa vireillä olevan oikeudenkäynnin ratkaisemisen kannalta merkityksellisen unionin oikeuden tulkintaa tai pätevyyttä.

2.1.1 Tuomiot ja määräykset

Tässä jaksossa esitellään ne SEUT 267 artiklaan perustuvat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn EU-tuomioistuimessa Suomi on osallistunut ja joissa on annettu tuomio tai asian käsittelyn päättävä määräys kertomuskaudella.

1. Asia C-241/22, DX

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi 2002/58/EY – Soveltamisala – Viranomaisille rikosten torjuntaa, tutkintaa, selvittämistä ja syyteharkintaa varten myönnettävä pääsy liikenne- ja paikkatietoihin (tunnistustiedot mukaan lukien) – Lainsäädännölliset toimenpiteet – Muu tietojen säilyttämisperuste ja pääsy näihin tietoihin – Vakavan rikoksen ja vakavan rikollisuuden määritelmä – Vähäinen puuttuminen yksityiselämän suojaa koskevaan oikeuteen

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin halusi ennakkoratkaisukysymyksillään ensinnäkin selvittää, soveltuuko sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi tilanteessa, jossa on kysymys rikosten torjuntaa, tutkintaa, selvittämistä ja syyteharkintaa varten myönnettävästä viranomaisen pääsystä palveluntarjoajan säilyttämään sellaiseen tietoon, jota tämä on säilyttänyt esimerkiksi kaupallisiin tarkoituksiin eli ilman lakisäätteistä velvollisuutta säilyttää kyseisiä tietoja edellä tarkoitettuun viranomaiskäyttöön. Toiseksi kansallinen tuomioistuin tiedusteli, miten käsitteet ”vakavat rikokset” ja ”vakava rikollisuus” tulisi määritellä. Kolmanneksi ennakkoratkaisupyynnöllä haluttiin selvittää, voidaanko viranomaisille myöntää pääsy liikenne- ja paikkatietoihin, vaikkei kyse ole vakavista rikoksista, jos pääsyn myöntämisellä puututaan vain vähäisessä määrin yksityiselämän suojaan.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (26.7.2022), että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi lähtökohtaisesti soveltuu myös silloin, kun kyse on rikosten torjunnan, tutkinnan, selvittämisen ja syyteharkinnan varmistamiseen liittyvästä viranomaisen pääsymahdollisuudesta sellaiseen palveluntarjoajan säilyttämään tietoon, jota ei ole ollut velvollisuutta säilyttää tätä tarkoitusta varten. Edelleen *Suomi* katsoi, että käsitteet ”vakavat rikokset” ja ”vakava rikollisuus” ovat käsitteitä, jotka määrittävät jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Asiassa ei annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta.

Määräys: *Unionin tuomioistuin* antoi 3.4.2025 määräyksen, jolla asia poistettiin rekisteristä, koska ennakkoratkaisua pyytänyt kansallinen tuomioistuin oli peruuttanut ennakkoratkaisupyyntönsä.

2. **Asia C-48/23, Alajärven Sähkö ym.**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Kansallisen sääntelyviranomaisen riippumattomuus – Sähkömarkkinadirektiivi (EU) 2019/944 – Suomen sähkömarkkinalain muutos vuonna 2021 – Verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton määrittämistä koskevien valvontamenetelmien muuttaminen

Asian käsittely: Suomen markkinaoikeus esitti ennakkoratkaisupyynnön, joka koski sähkömarkkinadirektiivin kansallisen sääntelyviranomaisen riippumattomuutta koskevien säännösten tulkintaa. Ennakkoratkaisupyynnön taustalla oli vuonna 2021 voimaan tullut sähkömarkkinalain muutos.

Markkinaoikeus pyrki selvittämään, onko kansallisen lainsäädännön muutos, jonka tarkoituksena oli vaikuttaa sähkönjakelun hintoihin tekemällä kansalliseen sähkömarkkinalakiin verkonhaltijoiden sääntely-ympäristöä koskevia muutoksia, joilla ei puututtu suoraan siirto- tai jakelutariffeihin tai niiden laskentamenetelmiin, mutta joiden seurauksena kansallinen sääntelyviranomaisen katsoi tarpeelliseksi muuttaa valvontamenetelmiään kesken valvontajakson, sähkömarkkinadirektiivin mukainen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (2.6.2023), ettei sähkömarkkinalain muutoksella loukata kansallisen sääntelyviranomaisen riippumattomuutta. Jäsenvaltio voi toteuttaa kyseessä olevien muutosten kaltaisia verkonhaltijoiden sääntely-ympäristöä koskevia muutoksia loukkaamatta kansallisen sääntelyviranomaisen riippumattomuutta. Sähkömarkkinadirektiivissä sallitaan yleisten poliittisten suuntaviivojen ja toimintapoliittisen kehyksen asettaminen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Rantos* antoi ratkaisuehdotuksensa 5.9.2024.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 6.3.2025 antamassaan tuomiossa, että sähkömarkkinadirektiivi ei ole esteenä sellaiselle kansalliselle sääntelylle, jonka tarkoituksena on vaikuttaa sähkönjakelun hintoihin ilman, että se kuitenkaan sisältäisi erityisesti sähkön siirto- tai jakelutariffeja tai niiden laskentamenetelmiä koskevia säännöksiä, mutta jonka voimaantulon seurauksena kansallinen sääntelyviranomaisen on muuttanut sähköverkko-toiminnan hinnoittelun valvontamenetelmiä kesken valvontajakson.

3. **Asia C-414/23, Metsä Fibre**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Päästöoikeudet – Tapahtumien peruuttamisen aikarajat – Tapahtumien lopullisuus ja peruuttamattomuus – Tuomiossa C-460/15, *Schaefer Kalk*, pätemättömiksi katsotut säännökset – Positiivista velvoitetilannetta kuvaava luku – Komission rekisteriasetus (EU) N:o 389/2013

Asian käsittely: Helsingin hallinto-oikeus esitti ennakkoratkaisupyynnön, joka liittyi päästökauppaa koskevan komission rekisteriasetuksen pätevyyteen ja soveltamiseen. Asian taustalla oli tilanne, jossa yhtiö oli palauttanut päästöoikeuksia unionin rekisteriin noudattaen sellaisia komission päästöjen tarkkailuasetuksen säännöksiä, jotka myöhemmin oli todettu unionin tuomioistuimessa pätemättömiksi. Hallinto-oikeus halusi ensisijaisesti

selvittää, ovatko komission rekisteriasetuksen 70 artiklan (*Virheellisesti käynnistettyjen loppuunsaatettujen prosessien peruuttaminen*) ja 40 artiklan (*Päästöoikeuksien luonne ja toimien lopullisuus*) säännökset päästöoikeuksien palauttamisen peruuttamisen aikarajoista sekä tapahtumien lopullisuudesta ja peruuttamattomuudesta pätemättömiä, jos ne estävät yhtiötä tosiasiallisesti saamasta takaisin omistukseensa sellaisia päästöoikeuksia, jotka se on palauttanut myöhemmin pätemättömiksi todettujen säännösten perusteella. Hallinto-oikeus tiedusteli myös, ovatko mainitut rekisteriasetuksen säännökset lainkaan sovellettavissa esillä olevassa tilanteessa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (22.11.2023) ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (17.10.2024), että rekisteriasetuksen 70 ja 40 artikla eivät ole esteenä sille, että päästöoikeudet palautettaisiin esillä olevan kaltaisessa tilanteessa siten, että yhtiö saisi kyseessä olevat liikaa palautetut päästöoikeudet takaisin omistukseensa laitoksen rekisterissä olevalle tilille. Komission rekisteriasetuksen 70 artikla ei sovellu esillä olevaan tilanteeseen, sillä kyse ei ole siinä tarkoitettusta virheellisesti käynnistetyistä prosesseista. Myöskään 40 artikla ei ole esteenä sille, että päästöoikeudet palautettaisiin esillä olevan kaltaisessa tilanteessa. Tämänkaltaisen menettely päinvastoin tukee järjestelmän legitimitettä ja sitä kautta palvelee järjestelmän ja markkinoiden häiriötöntä toimintaa, mikä on rekisteriasetuksen 40 artiklan tarkoitus.

Julkiasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkiasiamies *Campos Sánchez-Bordona* antoi ratkaisuehdotuksensa 12.12.2024.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 15.5.2025 antamassaan tuomiossa, ettei asian tarkastelussa ilmennyt seikkoja, jotka vaikuttaisivat rekisteriasetuksen 40 ja 70 artiklan säännösten, jotka koskevat toimien lopullisuutta ja peruuttamattomuutta sekä toimien peruuttamisen määräaikoja, pätevyYTEEN.

4. **Asia C-509/23, Laimz**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Neljäs rahanpesudirektiivi (EU) 2015/849 – Poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön läheisen yhtiökumppanin käsite

Asian käsittely: Ennakkoratkaisupyynnön tehnyt latvialainen tuomioistuin tiedusteli niin sanotun neljännen rahanpesudirektiivin tulkintaa ja sitä, kuinka käsitettä ”poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön läheinen yhtiökumppani” on tulkittava. Kansallinen tuomioistuin halusi selvittää, onko neljättä rahanpesudirektiiviä tulkittava siten, että yksityistä voidaan pitää poliittisesti

vaikutusvaltaisen henkilön läheisenä yhtiökumppanina pelkästään siitä syystä, että kyseiset henkilöt toimivat samassa julkisessa elimessä, ottamatta arvioinnissa huomioon mitään muita seikkoja.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (12.12.2023), ettei yksityistä voida pitää poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön läheisenä yhtiökumppanina pelkästään siitä syystä, että kyseiset henkilöt toimivat samassa julkisessa elimessä tai yhdistyksessä. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös muita seikkoja. Tällöin on kiinnitettävä huomiota esimerkiksi siihen, harjoittavatko samassa julkisessa elimessä jäseninä olevat henkilöt lisäksi yhdessä liike-toimintaa tai ovatko he jäseninä yhdistyksen hallituksessa, jossa he käyttävät määräysvaltaa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Asiassa ei annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 19.6.2025 antamassaan tuomiossa, että henkilön ei voida katsoa olevan läheisesti sidoksissa poliittisesti vaikutusvaltaiseen henkilöön vain sillä perusteella, että nämä kaksi henkilöä ovat saman yhdistyksen toimeenpanoelimen jäseniä. Tämä on kuitenkin arvioinnissa huomioon otettava merkityksellinen seikka.

5. **Asia C-749/23, Innogy Energie**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Määräaikainen sähkösopimus – Sopimuksen mukaisten maksujen laiminlyönti – Sopimuksen irtisanominen myyjän toimesta – Sopimussakon kohtuullisuus – Sopimusehtodirektiivi 93/13/ETY – Sähkömarkkinadirektiivi (EU) 2019/944

Asian käsittely: Tšekkiläinen tuomioistuin teki ennakkoratkaisupyynnön asiassa, joka koski määräaikaisen sähkösopimuksen sopimussakkoehdon kohtuullisuutta tilanteessa, jossa myyjä irtisanoo sopimuksen maksamattomien maksujen vuoksi ja vaatii kuluttajalta sopimussakon maksamista. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tšekkiläinen tuomioistuin halusi pääasiallisesti tietää, onko sopimussakon kohtuullisuuden arvioinnissa ratkaisevaa tosiasiallisen välittömän taloudellisen vahingon määrä, joka toimittajalle aiheutuu kuluttajan kanssa tehdyn sopimuksen ennaikaisesta päättämisestä, kun sähkötoimittaja päättää määräaikaisen kiinteähintaisen sähkön-toimitussopimuksen kuluttajan velvollisuuksien laiminlyönnin perusteella.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (5.4.2024), että koska sopimuksen päättämisen syynä ei esillä olevassa asiassa ollut sopimuksen irtisanominen asiakkaan toimesta vapaaehtoisesti, sopimussakkoa tulee arvioida sopimusehtodirektiivin nojalla. Kansallisen tuomioistuimen on siten esillä olevan kaltaisessa tilanteessa otettava huomioon kaikki sopimuksen teko-olosuhteet ja muut sopimusehtodirektiivissä mainitut seikat sopimussakkoa koskevan ehdon kohtuullisuutta arvioitaessa. Sopimussakon ehdon yläraja on myyjälle aiheutuvan taloudellisen tappion määrä. Sopimusehtodirektiiviä ja sähkömarkkinadirektiiviä on tältä osin syytä tulkita yhdenmukaisesti.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Asiassa ei annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 5.6.2025 antamassaan tuomiossa, että esillä olevan kaltainen sähkösopimuksen ehto voi olla kohtuuton. Ehto täyttää sopimusehtodirektiivin mukaiset avoimuusvaatimukset, jos sen rakenne ja sijoittelu sopimuksessa sekä sopimuksen teko-olosuhteet ovat omiaan mahdollistamaan sen, että tavanomaisesti valistunut sekä kohtuullisen tarkkaavainen ja huolellinen keskivertokuluttaja voi saada tiedon sen ehdon sisällöstä ja toimintatavasta, jolla hänet velvoitetaan maksamaan kiinteämääräinen sopimussakko, ja arvioida siitä hänelle aiheutuvat taloudelliset seuraukset.

6. **Asia C-784/23, Voore Mets ja Lemeks Põlva**

Ennakkoratkaisupyyntö: Lintudirektiivi 2009/147/EY – Metsien hakkuu lintujen pesintäaikana – Lintujen tappamisen, pesien tuhoamisen ja häirinnän kiellon tulkinta

Asian käsittely: Virolaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koski lintudirektiivin tulkintaa. Tuomioistuin tiedusteli muun muassa lintudirektiivin mukaisen lintujen tahallisen tappamisen, pesien ja munien tahallisen tuhoamisen ja pesintäaikaisen lintujen tahallisen häirinnän kiellon tulkintaa tilanteessa, jossa on tarkoitus suorittaa metsänhakkuita lintujen pesintäaikana. Tuomioistuin kysyi, voidaanko näitä kielloja soveltaa vain siltä osin kuin se on tarpeen kyseisten lajien kannan ylläpitämiseksi sellaisella tasolla, joka vastaa erityisesti ekologisia, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia ottaen huomioon

taloudelliset ja virkistykseen liittyvät vaatimukset, edellyttäen, että toiminnan tarkoituksena ei ole lintujen tappaminen tai häirintä taikka niiden pesien tai munien tuhoaminen tai vahingoittaminen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (24.4.2024) ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (11.12.2024), että metsätalouden harjoittamisessa ja metsänhakuissa ei ole kyse lintudirektiivissä tarkoitetuista tahallisista lintujen vahingoittamistoimista. Suomi katsoi, että kyseisten säännösten tulkinnassa tulee ottaa huomioon lintudirektiivissä mainittu tavoite lintulajien kantojen ylläpitämisestä sellaisella tasolla, joka vastaa erityisesti ekologisia, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia ottaen huomioon taloudelliset ja virkistykseen liittyvät vaatimukset.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Kokott* antoi ratkaisuehdotuksensa 6.2.2025.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 1.8.2025 antamassaan tuomiossa, että lintudirektiivissä säädettyä häirinnän kieltoa sovelletaan siltä osin kuin se on tarpeen sellaisen häirinnän estämiseksi, jolla olisi merkittävä vaikutus direktiivin tavoitteeseen ylläpitää lintulajien kannat edellä mainitulla tasolla. Tällainen edellytys ei koske lintujen tahallisen tappamisen ja pesien ja munien tahallisen tuhoamisen kieltojen soveltamista.

7. **Asia C-790/23, *Qassioun***

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Kansainvälinen suojelu – Kolmansien maiden kansalaiset – Hakemuksen hylkääminen – Vastuunmäärittämisasetus (EU) N:o 604/2013 (Dublin III) – Takaisinottomenettely – Tanskan erityisasema

Asian käsittely: Suomen korkeimman hallinto-oikeuden esittämä ennakkoratkaisupyynnö koski kolmannen maan kansalaisen tekemän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä. KHO tiedusteli, tarkoitetaanko niin kutsutussa vastuunmäärittämisasetuksessa mainitulla ”hakemuksen hylkäämisellä” tilannetta, jossa henkilölle on hakemuksen johdosta myönnetty Tanskassa suojelun tarpeeseen perustuva tilapäinen oleskelulupa, jonka voimassaoloa ei ole viranomaisen aloitteesta tehdyllä päätöksellä jatkettu.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (23.4.2024) ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (29.1.2025), että mikäli esillä olevan kaltaisessa tilanteessa katsotaan, että Tanskan myöntämä suojelun tarpeeseen perustuva tilapäinen oleskelulupa rinnastuu unionin lainsäädännön mukaista kansainvälistä suojelua koskevaan myönteiseen päätökseen, hakemuksen hylkäämisellä tarkoitetaan vastuunmäärittämisasetusta sovellettaessa tilannetta, jossa oleskeluluvan voimassaoloa ei ole viranomaisen aloitteesta tehdyllä päätöksellä jatkettu. Muunlaisesta tulkinnasta seuraisi oikeudellinen epävarmuus henkilön statuksen suhteen silloin, kun tilapäisen oleskeluluvan voimassaoloaika päättyy eikä sitä jatketa. Tällainen tulkinta olisi myös vastoin eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän tarkoitusta, koska se johtaisi tilanteeseen, jossa saman henkilön eri valtioissa jättämät turvapaikkahakemukset olisi tutkittava uudelleen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Richard de la Tour* antoi ratkaisuehdotuksensa 30.4.2025.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 30.10.2025 antamassaan tuomiossa, että vastuunmäärittämisasetuksessa mainittuun ”hakemuksen hylkäämiseen” ei voida rinnastaa kolmannen maan kansalaiselle aiemmin myönnetyn oleskeluluvan voimassaolon jatkamista tai uusimatta jättämistä.

8. **Asia C-61/24, Lindenbaumer**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Henkilön asuinpaikan määrittäminen – Diplomaattiaseman vaikutus asuinpaikan määrittämisessä – Rooma III -asetus (EU) N:o 1295/2010 avio- ja asumuseroon sovellettavasta laista

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin esitti ennakkoratkaisupyynnön, joka koski diplomaattiaseman vaikutusta asuinpaikan määrittämiseen. Asiassa oli kyse Rooma III -asetuksen, jolla määritetään avio- ja asumuseroon sovellettava laki, tulkinnasta. Saksalainen tuomioistuin tiedusteli etenkin, vaikuttaako diplomaatiksi lähettäminen siihen, tai onko se jopa esteenä sille, että asuinpaikan katsotaan olevan vastaanottajavaltiossa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (21.5.2024), että asuinpaikan käsitettä tulisi Rooma III -asetusta sovellettaessa tulkita samalla tavalla kuin tuomioistuinten toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta muun muassa avioliittoa koskevissa asioissa annettua Bryssel II a -asetusta sovellettaessa. Tästä seuraa, että diplomaatiksi lähetetyn

henkilön asuinpaikan ei yleensä voida katsoa siirtyneen vastaanottajavaltioon. Suomi viittasi tältä osin unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jossa asuinpaikan keskeisinä tunnusmerkkeinä on todettu asianomaisen halu keskittää tavanomainen elinpiirinsä tietyille paikkakunnalle, sekä se, että hän oleskelee riittävän pysyvästi kyseisen valtion alueella, mitkä edellytykset eivät yleensä diplomaatin ollessa kyseessä täyty.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Asiassa ei annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 20.3.2025 antamassaan tuomiossa, että diplomaattiasema on lähtökohtaisesti esteenä sille, että puolisoiden asuinpaikan katsotaan olevan vastaanottajavaltiossa, jollei kokonaisarviointi osoita, että puoliset olisivat halunneet vahvistaa elinpiirinsä tavanomaisen keskuksen tähän valtioon ja että heidän oleskelunsa siellä on riittävän pysyvää.

9. **Asia C-232/24, Kosmiro**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Arvonlisäverodirektiivi 2006/112/EY – Verollinen myynti – Poikkeukset myynnin verollisuudesta – Rahoituspalvelu – Factoring – Luoton antaminen – Saamisten periminen

Asian käsittely: Suomen korkeimman hallinto-oikeuden esittämä ennakkoratkaisupyynnö koski arvonlisäverodirektiivin tulkintaa ja factoringpalvelujen verokohtelua. Kysymyksessä oli tilanne, jossa yhtiö tarjoaa asiakkailleen yhtäältä laskurahoitusmuotoista factoringpalvelua, jossa se myöntää asiakkaalleen luottoa laskusaatavia vastaan, ja toisaalta kauppamuotoista factoringpalvelua, jossa se ostaa asiakkaansa laskusaatavat. Palkkioina yhtiö veloittaa asiakkailtaan muun ohella prosenttiperusteista rahoituskomissiota ja kiinteähintaista perustamismaksua. KHO halusi ennakkoratkaisupyynnöllään ensinnäkin selvittää, ovatko edellä mainitut palkkiot kauppamuotoisen factoringin osalta vastiketta arvonlisäverodirektiivin soveltamisalaan kuuluvan palvelun myynnistä asiakkaalle. Toiseksi se tiedusteli kauppamuotoisen factoringin osalta siinä tapauksessa, että vastaus edeltävään kysymykseen on myönteinen, ja joka tapauksessa laskurahoitusmuotoisen factoringin osalta, ovatko kyseiset palkkiot vastiketta verosta vapautetun vai verollisen palvelun myynnistä. Edelleen KHO halusi tietää, että jos jommankumman factoringmuodon yhteydessä veloitettavaa rahoituskomissiota tai perustamismaksua pidetään kokonaan

vastikkeena verollisesta palvelusta, onko direktiiviin perustuvalla verollisuudelle annettava välitön oikeusvaikutus, vaikka kansallisessa arvonlisäverolaissa verosta vapautus kattaa luotonannon lisäksi muun rahoituksen järjestämisen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (3.7.2024), että kauppamuotoisen factoringin yhteydessä veloittavaa rahoituskomissiota ja perustamismaksua on pidettävä vastikkeena arvonlisäverodirektiivin soveltamisalaan kuuluvan palvelun myynnistä. Kummankin factoringmuodon kohdalla rahoituskomissiota on pidettävä vastikkeena verosta vapautetun palvelun myynnistä ja perustamismaksua osin verosta vapautetun ja osin verollisen palvelun myynnistä. Lisäksi Suomi esitti ensisijaisesti, että vastaaminen direktiivin välitöntä oikeusvaikutusta koskevaan kysymykseen ei ole tarpeen, ja toissijaisesti, että direktiivin välitöntä oikeusvaikutusta ei ole asian yhteydessä tarpeen arvioida. Suomi perusteli näkemystään asiassa merkityksellisten säännösten sanamuodoilla ja viittaamalla unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Rantos* antoi ratkaisuehdotuksensa 3.4.2025.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 23.10.2025 antamassaan tuomiossa, että kauppamuotoisessa factoringissa rahoituskomissio ja perustamismaksu ovat vastasuoritus arvonlisäverodirektiivin soveltamisalaan kuuluvasta palvelujen suorituksesta. Sekä kauppamuotoisessa että laskurahoitusmuotoisessa factoringissa rahoituskomissio ja perustamismaksu ovat vastike yhtenä jakamattomana kokonaisuutena pidettävästä saamisten perimistä koskevasta arvonlisäverollisesta palvelun suorituksesta. Arvonlisäverodirektiivissä säädetty saamisten perimisen verollisuutta koskeva poikkeus on ehdoton ja riittävän täsmällinen, jotta sillä on välitön oikeusvaikutus.

10. Asia C-366/24, Amazon EU

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Palveludirektiivi 2006/123/EY – SEUT 34 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – SEUT 56 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Kirjojen kuljetuspalvelun vähimmäishinnoittelu

Asian käsittely: Ranskalainen tuomioistuin esitti ennakkoratkaisupyynnön, joka liittyi Ranskassa käyttöön otettuun kirjojen kuljetuspalvelun vähimmäishinnoitteluun. Ennakkoratkaisupyynnöllä pyrittiin selvittämään, minkä unionin oikeuden oikeussääntöjen valossa vähimmäishinnoittelun unionin oikeuden mukaisuutta on arvioitava. Tuomioistuin tiedusteli, onko palveludirektiivin

säännöksiä tulkittava siten, että kansallinen toimenpide, jolla säännellään jäsenvaltion alueella tapahtuvaan palvelutoiminnan harjoittamista kulttuurisen monimuotoisuuden suojelemiseksi tai edistämiseksi, suljetaan niillä palveludirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Jos asiaa arvioidaan perussopimuksen määräysten valossa, kansallinen tuomioistuin kysyi, onko vähimmäismaksun määrittämistä tavarankuljetukselle arvioitava tavaroiden vai palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten perusteella.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (13.9.2024), että kirjojen kuljetuspalvelun vähimmäishinnoittelu jää palveludirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Suomi perusteli kantaansa sillä, että kyse näyttää olevan palvelutoiminnasta harjoittamisesta kulttuurisen monimuotoisuuden suojelemiseksi tai edistämiseksi, joka palveludirektiivin mukaan jää sen soveltamisalan ulkopuolelle. Suomi totesi, että tällaisen toimenpiteen on kuitenkin oltava yhteensopiva muun unionin oikeuden, mukaan lukien perussopimuksen tavaroiden ja palveluiden vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten, kanssa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Szpunar* antoi ratkaisuehdotuksensa 3.7.2025.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 18.12.2025 antamassaan tuomiossa, että jäsenvaltion toimenpide, jolla vahvistetaan kulttuurisen monimuotoisuuden suojelemiseksi vähimmäishinnat kirjojen toimituksille, ei kuulu palveludirektiivin soveltamisalaan. Tällaista toimenpidettä on tarkasteltava vain tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien perussopimuksen määräysten kannalta.

11. Asia C-452/24, *Lunapark Scandinavia*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Tavaramerkkidirektiivi (EU) 2015/2436 – Tavaramerkin loukkaus – Tavaramerkin haltijan yksinoikeus – Merkin käytön kieltäminen

Asian käsittely: Suomen korkeimman oikeuden esittämällä ennakkoratkaisupyynnöllä tiedusteltiin, ovatko tavaramerkkidirektiivin säännökset esteenä sellaisen kansallisen periaatteen soveltamiselle, jonka perusteella tavaramerkin haltija voisi menettää oikeutensa kieltää kolmatta käyttämästä merkkiä sillä perusteella, ettei tavaramerkin haltija ole merkin käytöstä tietoisena kohtuullisessa ajassa vaatinut sen kieltämistä.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (7.10.2024), että tavaramerkki-direktiivi on esteenä edellä kuvatun periaatteen soveltamiselle. Suomi katsoi, että tavaramerkin haltijan yksinoikeuden sisältö on yhdenmukaistettu tavaramerkkidirektiivissä siten, ettei tavaramerkin haltija voi menettää oikeuttaan kieltää kolmatta käyttämästä merkkiä kansallisen periaatteen nojalla tilanteessa, jossa tavaramerkkidirektiivin mukaiset poikkeukset tavaramerkin haltijan kielto-oikeuteen eivät sovellu.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Asiassa ei annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 1.8.2025 antamassaan tuomiossa, että tavaramerkkidirektiivi on esteenä sellaisen kansallisen oikeuden yleisen periaatteen soveltamiselle, jonka mukaan rekisteröidyn tavaramerkin haltija menettää muussa kuin direktiivissä erikseen säädetyissä tilanteissa oikeutensa kieltää kolmatta käyttämästä merkkiä, joka on sama tai samankaltainen kuin kyseinen tavaramerkki.

12. **Asia C-567/24, Svema Trade**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Ostotarjousdirektiivi 2004/25/EY – Pakollinen ostotarjous – Lunastusoikeus – Käypä hinta – Vähemmistö-osakkaiden suoja

Asian käsittely: Slovenialainen tuomioistuin esitti ennakkoratkaisupyynnön, joka koski ostotarjousdirektiivin tulkintaa. Kysymys oli käyvän hinnan määrittämisestä tilanteessa, jossa enemmistöomistaja käyttää oikeuttaan lunastaa vähemmistöomistajan osakkeet kohdeyhtiössä ja jossa lunastustapahtumaa on edeltänyt kyseisen enemmistöomistajan tekemä pakollinen ostotarjous. Kansallinen tuomioistuin halusi tietää, miten on tulkittava ostotarjousdirektiivin lunastusoikeutta koskevaa säännöstä, jossa säädetään käyvästä hinnasta tilanteessa, jossa lunastustapahtumaa on edeltänyt pakollinen ostotarjous ja jonka mukaan ”pakollisen ostotarjouksen jälkeen käypänä hintana pidetään tarjoukseen sisältyvää vastiketta”. Kansallinen tuomioistuin pohti, onko tätä oletettavaa pidettävä ehdottomana vai suhteellisena. Edelleen tuomioistuin pohti, että jos kyseistä käypää hintaa koskevaa oletettavaa on pidettävä suhteellisena, onko tämä suhteellisuus rajoittamatonta vai rajoittuuko se mahdollisesti tiettyihin olosuhteisiin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (12.12.2024), että säännöksessä tarkoitettua oletamaa ei ole pidettävä ehdottomana. Edelleen *Suomi* katsoi, että on jäsenvaltion asiana määrittää ne olosuhteet, joissa olettamasta voidaan poiketa. *Suomi* tarkasteli kirjallisissa huomautuksissaan erityisesti asiassa merkityksellisten säännösten sanamuotoja ottaen huomioon myös direktiivin tavoitteen. *Suomi* piti erityisesti vähemmistöomistajien suojan vuoksi perusteltuna, että käypää hintaa voidaan tarkistaa sekä pakollisen ostotarjouksen hetkellä että lunastusoikeuden käytön hetkellä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Campos Sánchez-Bordona* antoi asiassa ratkaisuehdotuksensa 3.7.2025.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 27.11.2025 antamassaan tuomiossa, että ostotarjousdirektiivissä säädettyä oletamaa, jonka mukaan pakolliseen julkiseen ostotarjoukseen sisältyvä vastike yhtiön arvopapereiden hankkimiseksi on käypä hinta, on pidettävä kumottavissa olevana olettamana. Se voidaan kumota direktiivissä säädetyjen kaltaisissa olosuhteissa tai jäsenvaltion direktiivin nojalla määrittelemissä olosuhteissa, edellyttäen että näitä olosuhteita ei ole saatettu kyseisen jäsenvaltion valvontaviranomaisen tietoon edeltävään pakolliseen julkiseen ostotarjoukseen sisältyvän hinnan muuttamiseksi tai että ne ilmenevät vasta kyseisen tarjouksen hyväksymisajan päättymisen jälkeen, kun tällainen muutos ei ole enää mahdollinen.

13. Yhdistetyt asiat C-758/24 ja C-759/24, *Alace ym.*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Menettelydirektiivi 2013/32/EU – Turvallisten alkuperämaiden määrittäminen – Määrittäminen jäsenvaltion lainsäädäntöön sisältyvällä luettelolla

Asian käsittely: Italialainen tuomioistuin esitti kaksi ennakkoratkaisupyyntöä, jotka liittyivät turvapaikka-asioita koskevan menettelydirektiivin tulkintaan. Tapaukset koskivat erityisesti turvallisten alkuperämaiden määrittämistä sekä Italian asiaa koskevan lainsäädännön yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa. Tuomioistuin tiedusteli muun ohella, onko unionin oikeus esteenä sille, että kansallinen lainsäätäjät, jolla on toimivalta sallia turvallisten alkuperämaiden luetteloiden laatiminen ja toimivalta säätää tässä noudatettavista perusteista ja käytettävistä lähteistä, määrittää myös suoraan lainsäädäntötoimella kolmannen valtion turvalliseksi alkuperämaaksi.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (20.12.2024), että unionin oikeus ei ole esteenä sille, että kansallinen lainsäätävä määrittää suoraan lainsäädäntötoimella kolmannen valtion turvalliseksi alkuperämaaksi. *Suomi* katsoi, että menettelydirektiivin mukaan jäsenvaltiot voivat soveltaa turvallisen maan käsitteitä tapauskohtaisesti tai määrittää ne turvalliseksi hyväksymällä asiaa koskevia luetteloita. On jäsenvaltioiden harkinnassa ratkaista, miten turvallisista alkuperämaista päätetään, kunhan turvallisen alkuperämaan käsitteen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja menettelyistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä. Kun näin on tehty, menettelydirektiivin säännökset eivät aseta rajoituksia sille, vahvistetaanko luettelot esimerkiksi lainsäädäntötoimella tai hallintopäätöksellä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Richard de la Tour* antoi ratkaisuehdotuksensa 10.4.2025.

Tuomio: *Unionin tuomioistuin* katsoi 1.8.2025 antamassaan tuomiossa muun ohella, että unionin oikeus ei ole esteenä sille, että jäsenvaltio määrittää kolmansia maita turvalliseksi alkuperämaiksi lainsäädäntötoimella, kunhan tällaiseen määrittämiseen voidaan kohdistaa tuomioistuinvalvonta, joka koskee kyseisen määrittämisen aineellisten edellytysten noudattamista ja jota voi harjoittaa kukin kansallinen tuomioistuin, jolta on haettu muutosta päätökseen kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta.

2.1.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

Tässä jaksossa esitellään ne SEUT 267 artiklaan perustuvat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn EU-tuomioistuimessa Suomi on osallistunut ja joissa on annettu kertomuskaudella julkisasiamiehen ratkaisuehdotus, muttei vielä tuomiota.

1. **Asia C-521/21, Rzecznik Praw Obywatelskich**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Puolan oikeuslaitoksen riippumattomuus – Perustuslain ja lainsäädännön vastaisesti valitun kansallisen tuomariverkoston nimeämä tuomari – SEU 19 artiklan 1 kohdan toinen alakohta ja EU:n perusoikeuskirjan 47 artikla (tehokas oikeussuoja) – Laillisesti perustetun tuomioistuimen määritelmä

Asian käsittely: Puolalainen tuomioistuin on tehnyt ennakkoratkaisupyynnön, joka liittyy Puolan oikeusvaltiotilanteeseen. Ennakkoratkaisukysymyksellä pyritään selvittämään, voidaanko jäsenvaltion tuomioistuinta pitää unionin oikeudessa edellytetyllä tavalla ”laillisesti perustettuna”, jos sen kokoonpanoon kuuluu henkilö, jonka valinnan suoritti kansallinen tuomarineuvosto, joka ei ole riippumaton elin. Lisäksi tuomioistuin tiedustelee, onko unionin oikeus esteenä sellaisten kansallisten säännösten soveltamiselle, joilla tuomarinvirkaan nimittämisen laillisuuden tutkinta osoitetaan Puolan ylimmän oikeuden sellaisen jaoston yksinomaiseen toimivaltaan, joka koostuu ainoastaan sellaisista henkilöistä, jotka on nimitetty tuomarinvirkaan edellä kuvatulla tavalla ja joissa määrätään, ettei tuomarinvirkaan nimittämisen puutteita tulisi tutkia.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (4.2.2022), unionin tuomioistuimen aiempaan oikeuskäytäntöön ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöön nojaten, että kyseessä olevaa tuomioistuinta ei ennakkoratkaisupyynnössä kuvatuissa olosuhteissa voida pitää ”laillisesti perustettuna tuomioistuimena” ja että unionin oikeus on esteenä edellä kuvattujen kansallisten säännösten soveltamiselle.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Spielmann* katsoi 29.4.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että arvioitaessa, täyttääkö tuomioistuin ”etukäteen laillisesti perustettua tuomioistuinta” koskevan vaatimuksen, on otettava huomioon kaikki asianomaisen henkilön nimittämiseen liittyvät seikat, jotka voivat vaikuttaa kyseisen tuomioistuimen riippumattomuuteen ja puolueettomuuteen. Kansallisella tuomioistuimilla on velvollisuus jättää soveltamatta kansallisia säännöksiä, jotka ovat esteenä tuomarin jääväämistä koskevan vaatimuksen tutkimiselle, ja sen on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta voidaan varmistaa täysimääräisesti yksityisillä tehokkaaseen oikeussuojaan etukäteen laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa olevan perusoikeuden tehokas vaikutus, mihin sisältyy mahdollisuus sivuuttaa lain nojalla tuomari, joka ei täytä näitä vaatimuksia.

2. **Yhdistetyt asiat C-258/23–C-260/23, *Imagens Médicas Integradas ym.***

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Kilpailusääntöjen rikkominen – Liikeasiakirjojen takavarikointi – Tuomioistuimen myöntämän ennakkoluvan tarve – EU:n perusoikeuskirjan 7 artikla (yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen) – EU:n perusoikeuskirjan 8 artikla (henkilötietojen suoja)

Asian käsittely: Portugalilaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyynnöksi liittyy tilanteeseen, jossa jäsenvaltion kilpailuviranomainen suorittaa yritysten tiloissa tutkintoja, joiden kohteena ovat epäillyt kilpailuvastaiset menettelytavat. Kansallinen tuomioistuin haluaa ennakkoratkaisupyynnöillään selvittää muun muassa, edellyttääkö kilpailuviranomaisen pääsy työntekijöiden ja johtajien työsähköposteihin ja sähköpostien takavarikointi tuomioistuimen tai riippumattoman hallintoelimen etukäteen antamaa lupaa.

Suomi katsoi asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (3.6.2025), että kilpailuviranomaisen pääsy työntekijöiden ja johtajien työsähköposteihin ja sähköpostien takavarikointi ei edellytä tuomioistuimen tai riippumattoman hallintoelimen etukäteen antamaa ennakkolupaa. Aiemmassa oikeuskäytännössä ennakkolupaa on edellytetty vain tilanteissa, joissa pääsy henkilötietoihin voisi mahdollistaa sen, että kyseinen viranomainen tekee täsmällisiä päätelmiä henkilön yksityiselämästä ja tarvittaessa laatii hänestä yksityiskohtaisen profiilin. Nyt ei ole kyse sellaisesta tilanteesta, sillä tarkastus kohdistuu vain henkilön sellaisiin työsähköposteihin, jotka liittyvät kilpailurikkomusta koskevan tutkinnan kohteeseen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Medina* antoi ensimmäisen ratkaisuehdotuksensa 20.6.2024 ja toisen ratkaisuehdotuksensa 23.10.2025. Toisessa ratkaisuehdotuksessaan hän katsoi, että unionin oikeus ei ole esteenä sille, että kansallinen kilpailuviranomainen yrityksen tiloissa suoritettavan tarkastuksen aikana etsii ja takavarikoi ilman tuomioistuimen etukäteislupaa sähköposteja, joiden sisältö liittyy tarkastuksen kohteeseen. Edellytyksenä on, että kyseisen viranomaisen valtuuksille on säädetty tiukka oikeudellinen kehys sekä riittävät ja tehokkaat suojatoimet väärinkäytösten ja mielivaltaisuuden estämiseksi, ja erityisesti kyseessä olevien toimenpiteiden jälkikäteinen tuomioistuinvalvonta sekä tutkintamenettelyn aikana että sen lopussa.

3. **Asia C-483/23, T Trust**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Pakoteasetus (EU) N:o 269/2014 – Henkilö- ja yhteisöpakotejärjestelmä – Jäädymistoimenpiteet – Trustit – Pakotelistatun henkilön trustiin asettamat varat

Asian käsittely: Italialainen tuomioistuin on tehnyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee unionin pakotelainsäädännön soveltamista trustijärjestelyn yhteydessä. Tuomioistuin haluaa pääasiallisesti selvittää, onko pakoteasetusta tulkittava siten, että kansallinen viranomainen voi jäädymää yritysten

pääomaosuudet ja niiden omistaman omaisuuden sillä perusteella, että kyse on varoista tai taloudellisista resursseista, jotka pakotelistattu henkilö on asettanut trustiin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (29.11.2023), että pakoteasetuksessa säädetty velvollisuus jäädyttää varat ja taloudelliset resurssit koskee ennakkoratkaisupyynnössä esillä olevan kaltaisessa tilanteessa sellaisia varoja ja taloudellisia resursseja, jotka pakotelistattu henkilö on trustin perustajana asettanut trustiin. Esillä olevia säännöksiä on tulkittava EU:n pakotelainsäädännön asiayhteydessä ja EU:n asettamien pakotteiden päämäärien valossa. Pakoteasetuksen säännökset on tarkoitettu kattamaan mahdollisimman laajasti erilaiset tilanteet, joissa varat tai taloudelliset resurssit ovat pakotelistatun henkilön varallisuuspiirissä. Tulkinta, jonka mukaan trustijärjestelyn olemassaolo olisi sinällään esteenä jäädyttämiselle, olisi ristiriidassa asetuksen tarkoituksen ja sen tehokkaan toimeenpanon kanssa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Campos Sánchez-Bordona* katsoi 10.7.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että mikään ei ole esteenä sille, että trustin perustamisasiakirjan yksittäisten lausekkeiden tai niihin tehtyjen muutosten ja tiettyyn trustiin sovellettavan lain perusteella trustiin asetettujen taloudellisten resurssien ja varojen katsotaan edelleen olevan perustajan omaisuutta tai pelkästään tämän hallussa pakoteasetuksessa tarkoitettulla tavalla.

4. **Asia C-767/23, Remling**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: SEUT 267 artikla (ennakkoratkaisumenettely) – EU:n perusoikeuskirjan 47 artikla (oikeus tehokkaiisiin oikeus-suojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen) – Tuomioistuin, jonka ratkaisuun ei saa hakea muutosta – Perusteluvollisuus tilanteessa, jossa ennakkoratkaisupyynnön esittämistä ei esitetä

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee SEUT 267 artiklan mukaista ennakkoratkaisumenettelyä. Kyse on jäsenvaltioiden ylimpien tuomioistuinten perusteluvollisuudesta ja sen laajuudesta tilanteessa, jossa se ei esitä ennakkoratkaisupyynnön esittämistä unionin tuomioistuimelle, vaikka sen käsiteltävänä olevassa asiassa tulee esille unionin oikeuden tulkintaa koskeva kysymys. Alankomaiden kansallisen ulkomaalaislainsäädännön mukaan ylin hallintotuomioistuin voi tietyissä tapauksissa ratkaista esille tuodun unionin oikeuden tulkintaa

koskevan kysymyksen, johon mahdollisesti liittyy nimenomainen vaatimus ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä, suppein perusteluin siten, ettei se perustele, mikä ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuutta koskevasta kolmesta poikkeuksesta on kyseessä. Kansallinen tuomioistuin on tiedustellut, ovatko SEUT 267 artikla ja EU:n perusoikeuskirjan 47 artikla esteenä tällaiselle lainsäädännölle.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (9.4.2024) ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (4.3.2025), että unionin oikeus ei ole esteenä esillä olevan kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle. Suomi perusteli näkemystään erityisesti prosessiautonomian periaatteella, jonka mukaisesti kunkin jäsenvaltion asiana on sisäisessä oikeusjärjestyksessään määrittää toimivaltaiset tuomioistuimet ja antaa menettelysäännöt sellaisia oikeussuojakeinoja varten, joilla pyritään turvaamaan yksityisillä oikeussubjekteilla unionin oikeuden perusteella olevat oikeudet. Lisäksi Suomi katsoi, että se, että ylin tuomioistuin ei kaikissa tapauksissa anna täysimittaista ratkaisua takaa sen, että järjestelmä kokonaisuutena toimii. Ylimmät tuomioistuimet voivat näin keskittyä keskeisimpään tehtäväänsä eli ennakkopäätösten antamiseen ja käsitellä nämä asiat riittävän joutuisasti.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Ćapeta* katsoi 26.6.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että unionin oikeus ei ole esteenä esillä olevan kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka perusteella ylin kansallinen tuomioistuin voi ratkaista esille tulleen unionin oikeuden tulkintaa koskevan kysymyksen, johon mahdollisesti liittyy nimenomainen vaatimus ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä, suppein perusteluin siten, ettei se perustele, mikä ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuutta koskevasta kolmesta poikkeuksesta on kyseessä. Edellytyksenä on, että asianosaiset voivat tällaisten suppeiden perustelujen perusteella ymmärtää syyt, joiden vuoksi tuomioistuin on päättänyt olla esittämättä unionin oikeuden tulkintaa koskevaa kysymystä unionin tuomioistuimelle.

5. **Asia C-10/24, *Cattani***

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Lääkinnällisistä laitteista annettu asetus (EU) 2017/745 – CE-merkintä lääkinällisenä laitteena – Vaatimustenmukaisuus – Jakelijan tarkistusvelvollisuus – Jakelijan huolellisuusvelvollisuus

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön asiassa, joka koskee lääkinällisiä laitteita (hammashoidossa käytettäviä paineilmakompressoreita) sekä niiden CE-merkintää ja EU-vaatimustenmukaisuusvakuutusta. Kysymys on ennen muuta lääkinällisistä laitteista annetun asetuksen tulkinnasta. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt saksalainen tuomioistuin haluaa pääasiallisesti tietää, onko lääkinällisen laitteen jakelija velvollinen tarkistamaan, onko sen markkinoilla saataville asettamaa laitetta pidettävä lääkinällisenä laitteena, ja onko siinä näin ollen CE-merkintä lääkinällisenä laitteena ja valmistajan laatima lääkinällisen laitteen EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus. Lisäksi kansallinen tuomioistuin tiedustelee, onko valmistajan toimilla vaikutusta jakelijan velvollisuuksiin sekä onko kilpailijan toimittamalla, merkintöjen oikeellisuutta koskevalla tarkistuskehotuksella merkitystä jakelijan velvoitteiden noudattamisen näkökulmasta.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (22.4.2024), että jakelija on velvollinen tarkistamaan, onko sen markkinoilla saataville asettamaa laitetta pidettävä lääkinällisenä laitteena, ja onko siinä CE-merkintä lääkinällisenä laitteena, ja onko valmistaja laatinut lääkinällisen laitteen EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen. Merkitystä ei lähtökohtaisesti ole sillä, onko valmistaja ylipäänsä varustanut laitteen CE-merkinnällä tai onko tämä varustanut laitteen CE-merkinnällä lääkinällisenä laitteena tai lääkinällisen laitteen lisälaitteena, tai onko valmistaja varustanut laitteen muulle tuotteelle kuin lääkinälliselle laitteelle tarkoitetulla CE-merkinnällä. Sen kysymyksen kannalta, onko jakelijalla syytä uskoa, että laite ei ole asetuksen vaatimusten mukainen, merkitystä on sillä, että jakelija on saanut tiedon, joka antaa aiheutta epäillä laitteen merkintöjen asianmukaisuutta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Spielmann* katsoi 11.9.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että jakelijan on huolellisuusveloitteensa nojalla tarkistettava käytettävissään olevien tietojen perusteella, liittyvätkö tuotteen CE-merkintä ja EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus selvästi lääkinällisistä laitteista annetun asetuksen soveltamisalaan kuuluvaan laitteeseen. Lääkinällisen laitteen luokittelu on valmistajan tehtävä, mutta eräät laiteluokat edellyttävät vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen osallistumista. Jos jakelijalle toimitetuista tiedoista käy ilmi, että valmistaja on luokitellut laitteen riskiluokkaan, joka edellyttää ilmoitetun laitoksen osallistumista, jakelija voi olla huolellisuusveloitteidensa nojalla velvollinen tarkistamaan, että laitteessa on kyseisen laitoksen tunnistenumero.

6. **Asia C-84/24, EM SYSTEM**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Pakoteasetus (EU) N:o 765/2006 (Valko-Venäjä) – Henkilö- ja yhteisöpakotejärjestelmä – Jäädättämistoimenpiteet – Täsmälleen 50 prosentin omistusosuus yhtiön osakkeista – Pakotelistatun henkilön varojen erottaminen yhtiön varoista

Asian käsittely: Liettualaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee unionin pakotelainsäädännön soveltamista tilanteessa, jossa pakotelistatulla henkilöllä on tasan 50 prosentin omistusosuus yhtiön osakkeista. Kysymys on siitä, koskeeko pakotelainsäädännön mukainen jäädättämisvelvollisuus tällaisen yhtiön varoja. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin haluaa selvittää, onko pakoteasetusta tulkittava siten, että kun todetaan, että pakotelistattu henkilö omistaa tasan 50 prosenttia yhtiön osakkeista, oletetaan, että yhtiön varat ovat pakoteasetuksen liitteessä I mainitun yhteisön omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (6.6.2024), että tilanteessa, jossa pakotelistattu henkilö omistaa yhtiön osakkeita, kyseisen yhtiön varojen jäädättämisvelvollisuutta arvioitaessa tulee muodollisen osakeomistuksen lisäksi arvioida sitä, onko kyseinen yhtiö muilla perusteina pakotelistatun henkilön määräysvallassa. Tässä arvioinnissa tulee ottaa huomioon kaikki määräysvallan arvioinnin kannalta merkitykselliset tosiseikat. Ennakkoratkaisupyynnössä esillä olevassa tilanteessa yhtiön voidaan todennäköisesti katsoa olevan pakotelistatun henkilön määräysvallassa ja yhtiön varojen voidaan näin ollen katsoa kuuluvan jäädättämisvelvollisuuden piiriin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Ćapeta* katsoi 3.7.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa muun ohella, että jos pakotelistattu henkilö omistaa vähintään 50 prosenttia kyseisen yhtiön osuuksista, voidaan olettaa, että kyseisen yhtiön varat ja taloudelliset resurssit ovat liitteessä luetellun henkilön määräysvallassa, ja ne on siten jäädettävä. Kyseinen oletama on kumottavissa, ja kansallisen tuomioistuimen on voitava kohdistaa siihen valvontaa.

7. Asia C-150/24, Aroja

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Paluudirektiivi 2008/115/EY – Laittomasti maassa oleskelevan kolmannen maan kansalaisen maastapoistaminen – Säilössäpidon enimmäisaikojen laskeminen – TuomioistuINVALVONNAN oikea-aikaisuus – Menettelyvirheen oikeudelliset seuraukset

Asian käsittely: Suomen korkein oikeus on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön asiassa, jossa on kyse Suomessa laittomasti oleskelevan henkilön palauttamisesta Marokkoon. KKO tiedustelee unionin tuomioistuimelta muun ohella, onko paluudirektiivin mukaisia säilössäpidon enimmäisaikoja määritettäessä aina otettava huomioon kaikki aiemmat säilössäpitojaksot.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (29.5.2024) ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (30.4.2025), että paluudirektiivin mukaiset säilössäpidon enimmäisajat koskevat yhtä yhtäjaksoista säilöönottoa eli yksittäisiä säilössäpitojaksoja ei lähtökohtaisesti lasketa yhteen enimmäisaikojen täyttymistä arvioitaessa. Tämä edellyttää kuitenkin, että uusi säilöönotto ei tapahdu välittömästi sen jälkeen, kun henkilö on vapautunut säilöönotosta, ja että tapauksen erityispiirteet ovat muuttuneet merkittävästi esimerkiksi henkilön oman käyttäytymisen johdosta. Tämän näkemyksen katsottiin saavan tukea muun ohella paluudirektiivin tavoitteista sekä komission laatimasta niin kutsutusta paluukäsikirjasta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Medina* katsoi 4.9.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että paluudirektiivissä vahvistettujen säilöönoton enimmäisaikojen täyttymisen määrittämisessä on otettava huomioon kaikki jaksot, joiden aikana kyseinen kolmannen maan kansalainen on ollut aiemmin säilössä saman palauttamispäätöksen täytäntöönpanoa varten. Jos palauttamispäätös on edelleen voimassa eikä maastapoistamismenettelystä ole aidosti ja lopullisesti luovuttu, säilössäpidon keskeytyminen ei ole peruste aloittaa säilössäpitoajan laskemista alusta. Näin on myös silloin, jos kyseinen kolmannen maan kansalainen on päästetty vapaaksi säilössäpitojaksojen välissä tai hän on poistunut tilapäisesti alueelta toiseen jäsenvaltioon.

8. **Asia C-199/24, Legal Newsdesk Sweden**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679 – Tietojen julkaiseminen yksityishenkilön rikostuomioista – Oikeus henkilö-tietojen suojaan – Virallisten asiakirjojen julkisuus – Sananvapaus – Tiedonvälityksen vapaus

Asian käsittely: Ruotsalainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, jossa on kysymys yleisen tietosuoja-asetuksen tulkinnasta. Asian taustalla on tilanne, jossa yritys julkaisee tietokannassa rikosasioissa osallisina olleiden henkilöiden henkilötietoja. Kansallinen tuomioistuin tiedustelee pääasiallisesti, voivatko jäsenvaltiot yleisen tietosuoja-asetuksen 85 artiklan (*Käsittely ja sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus*) 1 kohdan mukaan ryhtyä lainsäädäntötoimiin, jotka ylittävät sen, mitä niiltä edellytetään saman artiklan 2 kohdassa, ja jotka koskevat henkilötietojen käsittelyä muussa tarkoituksessa kuin artikkelissa tarkoitetuissa journalistisissa tarkoituksissa tai akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (1.7.2024), että jäsenvaltiot voivat ryhtyä lainsäädäntötoimiin, jotka ylittävät sen, mitä niiltä edellytetään yleisen tietosuoja-asetuksen 85 artiklan 2 kohdassa. Jäsenvaltiot voivat yleisen tietosuoja-asetuksen perusteella yhteensovittaa henkilötietojen suojan ja virallisten asiakirjojen julkisuuden sen lisäksi, että ne voivat yhteensovittaa henkilötietojen suojan sekä sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden. Sikäli kuin lainsäädännöllä toteutettava yhteensovittaminen merkitsee yksityiselämän suojan ja henkilötietojen suojan rajoittamista, edellytyksenä on, että rajoittaminen on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi, perusoikeuksien keskeistä sisältöä ja suhteellisuusperiaatetta kunnioitetaan sekä säädetään asianmukaisista suojatoimista rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Szpunar* katsoi 4.9.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että kansallinen tuomioistuin pyrkii pääasiassa selvittämään, onko kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan henkilö, jonka henkilötietoja käsitellään asettamalla häntä koskevia rikostuomioita internetissä yleisön saataville maksua vastaan, voi oikeussuojakeinoina ainoastaan panna vireille kunnianloukkausta koskevan rikosoikeudellisen menettelyn tai vaatia vahingonkorvausta kunnianloukkauksesta, yhteensopiva yleisen tietosuoja-asetuksen kanssa. Julkisasiamiehen mukaan kysymykseen olisi vastattava kieltävästi.

9. **Asia C-363/24, Finansinspektionen**

Ennakkoratkaisupyyntö Markkinoiden väärinkäyttöasetus (EU)
N:o 596/2014 – Sisäpiiriluettelon merkitseminen – Sisäpiiritieto

Asian käsittely: Ruotsalaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisen sisäpiiritiedon käsitteen tulkintaa ja erityisesti siihen liittyvää edellytystä tiedon täsmällisyydestä. Tuomioistuin tiedustelee, voiko ilmoitus siitä, että tietty henkilö on merkitty sisäpiiriluettelon, ja että kyseinen henkilö on estynyt myymästä liikkeeseenlaskijan osakkeita, ilman että ilmoituksesta ilmenee syytä siihen, että henkilö on merkitty sisäpiiriluettelon, olla riittävän täsmällinen, jotta sitä voitaisiin pitää sisäpiiritietona.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (16.9.2024), että tällainen ilmoitus ei ole riittävän täsmällinen, jotta sitä voitaisiin pitää markkinoiden väärinkäyttöasetuksessa tarkoitettuna sisäpiiritietona, kun syy henkilön luettelon merkitsemiseen ei käy ilmi. Jotta kyse voisi olla sisäpiiritiedosta, tiedon tulisi olla riittävän konkreettinen tai erityinen, jotta se voi muodostaa perustan, jonka nojalla voidaan arvioida, ovatko sen kohteena olevat olosuhteet sellaisia tai onko sen kohteena oleva tapahtuma sellainen, että sillä on todennäköisesti vaikutusta niiden rahoitusvälineiden hintaan, joihin se liittyy. Tietoa siitä, että tietty henkilö on merkitty sisäpiiriluettelon, ei voida pitää sellaisenaan riittävän tarkkana, jotta sen perusteella voitaisiin tehdä johtopäätös olosuhteen tai tapahtuman vaikutuksesta rahoitusvälineiden hintoihin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Campos Sánchez-Bordona* katsoi 10.7.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaan pelkkä ilmoitus siitä, että yrityksen johtaja on merkitty sisäpiiriluettelon, ei lähtökohtaisesti ole riittävän täsmällinen, jotta sitä voitaisiin pitää sisäpiiritietona. Tieto, joka sisältyy ilmoitukseen johtajan merkitsemisestä sisäpiiriluettelon ja tälle asetetusta rahoitusvälineiden myyntikiellosta, voi kuitenkin olla riittävän täsmällinen, jotta sitä voidaan pitää sisäpiiritietona. Näin on vain, jos voidaan osoittaa, että tieto voi objektiivisesti vaikuttaa rahoitusvälineiden hintaan siten, että tiedon vastaanottaja saa siitä etua, koska se pääsee muita sijoittajia edullisempaan asemaan rahoitusvälineillä käytävässä kaupassa.

10. Asia C-458/24, *Daraa*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Turvapaikkamenettely – Turvapaikanhakijan siirtäminen hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon – Siirtojen keskeyttäminen jäsenvaltion toimesta – Vastuunmäärittämisen jatkaminen – Vastuunmäärittämisasiasetus (EU) N:o 604/2013 (Dublin III) – Menettelydirektiivi 2013/32/EU

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee vastuunmäärittämisasiasetuksella perustettua turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan valtion määrittämistä koskevaa nk. Dublin-menettelyä tilanteessa, jossa yksi jäsenvaltio (Italia) on ilmoittanut toistaiseksi kieltäytyvänsä ottamasta vastaan turvapaikanhakijoita menettelyn mukaisesti. Kansallinen tuomioistuin tiedustelee etenkin, onko edellä kuvatussa tilanteessa vastuunmäärittämistä jatkettava, vaikka kyseisessä jäsenvaltiossa ei olisi asetuksessa tarkoitettuja systeemisiä puutteita, jotka estäisivät turvapaikanhakijan siirron. Edelleen se kysyy, onko menettelydirektiivi esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan turvapaikkahakemus on jätettävä tutkimatta myös silloin, kun hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio ei ole valmis ottamaan turvapaikanhakijaa vastaan. Lopuksi se tiedustelee, loukkaako turvapaikanhakijan vastaanottamisesta kieltäytyminen jo itsessään henkilön subjektiivisia oikeuksia.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (3.10.2024) ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (18.6.2025), että jäsenvaltion ei ole jatkettava vastuunmäärittämistä, jos sen vastuuvaltioksi määrittämä jäsenvaltio ei ole valmis ottamaan vastaan Dublin-menettelyn nojalla palautettavia henkilöitä eikä viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa ole asetuksessa tarkoitettuja systeemisiä puutteita. Menettelydirektiivi ei Suomen näkemyksen mukaan ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan turvapaikkahakemus on jätettävä tutkimatta myös silloin, kun hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio ei ole valmis ottamaan turvapaikanhakijaa vastaan.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Szpunar* katsoi 16.10.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että jäsenvaltio ei ole velvollinen jatkamaan vastuunmäärittämistä eikä siitä itsestään tule vastuussa oleva jäsenvaltio, jos alun perin hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi määritetty jäsenvaltio ei ole valmis ottamaan vastaan henkilöitä, joiden siirtämisestä on tehty päätös Dublin-asetuksen mukaisesti, ja jos tässä

jäsenvaltiossa ei ole systeemisiä puutteita. Tämä ei kuitenkaan estä sitä, että vastuunmäärittämisasetuksessa säädetyn määräajan umpeuduttua vastuu siirtyy asetuksessa säädetyin edellytyksin.

11. **Asia C-468/24, Netz Niederösterreich**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Älykkäät mittausjärjestelmät ja älymittarit – Sähkömarkkinadirektiivi (EU) 2019/944 – Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi 2002/58/EY – Yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679

Asian käsittely: Itävaltalaisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyynnö koskee sähkömarkkinadirektiivin mukaisia älykkäitä mittausjärjestelmiä ja sähkön loppukäyttäjälle asennettavia älymittareita. Kansallinen tuomioistuin kysyy muun ohella, velvoittavatko sähkömarkkinadirektiivin säännökset verkonhaltijaa antamaan loppukäyttäjän käyttöön tavanomaisen mittarin älymittarin sijaan, jos loppukäyttäjä on esittänyt sitä koskevan pyynnön. Tuomioistuin pyrkii myös selvittämään älymittareiden tietosuojaan liittyviä kysymyksiä ja kysyy muun muassa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä säädetyn tietojen tallentamista ja käyttöä koskevan suostumusvaatimuksen sovellettavuutta sähkömittareihin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (25.10.2024), että sähkömarkkinadirektiivin säännökset eivät velvoita verkonhaltijaa toimittamaan loppukäyttäjälle tavanomaista mittaria älymittarin sijasta tämän pyynnöstä. Lisäksi Suomi toi esille, että sähkömarkkinadirektiivin puitteissa suoritettava henkilötietojen käsittely on toteutettava unionin yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisesti. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että henkilötietojen käsittelylle tulee olla yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädetty oikeusperuste. Suomi katsoi myös, että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin mukainen vaatimus käyttäjän suostumuksesta tietojen tallentamiseen ei sovellu esillä olevan kaltaisessa tilanteessa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Biondi* katsoi 11.12.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa muun ohella, että sähköisen viestintäverkon käsitettä ei sovelleta sähköverkkoon, jonka välityksellä esimerkiksi kulutustietoja, metatietoja ja henkilötunnuksia siirretään, jos sähköverkko ei ole julkinen eikä älymittari ole kuluttajan omaisuutta. Näin ollen sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä säädettyjä edellytyksiä sähköisen

viestintäverkon päätelaitteelle tallennettujen tietojen tallentamiselle tai niihin pääsulle ei sovelleta. Julkisasiamies otti tuomioistuimen pyynnöstä kantaa vain osaan ennakkoratkaisukysymyksistä.

12. Asia C-474/24, NADA Austria ym.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Antidopingsääntöjen rikkomiseen syyllistyneen henkilötietojen julkaiseminen – Yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679 – Terveystiedon käsite

Asian käsittely: Itävaltalaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyynnö koskee antidopingsääntöjen rikkomiseen syyllistyneen henkilön henkilötietojen julkaisemista. Tuomioistuin tiedustelee muun ohella sitä, sovelletaanko yleistä tietosuoja-asetusta antidopingsääntöjen rikkomiseen syyllistyneen henkilön henkilötietojen julkaisemiseen. Kysymys on myös siitä, ovatko tällaiset tiedot yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettuja ”terveystietoja” ja ”rikostuomioihin liittyviä henkilötietoja”.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (31.10.2024) ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (13.5.2025), että yleistä tietosuoja-asetusta sovelletaan antidopingrikkomukseen liittyvään henkilötietojen käsittelyyn. Suomi katsoi, että tieto henkilön syyllistymisestä dopingrikkomukseen voi asian olosuhteista riippuen olla terveystieto. Tällaisen tiedon käsittelyssä voi olla kyse yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettujen ”rikostuomioihin liittyvien henkilötietojen” käsittelystä, jos kyseinen dopingrikkomus ja sen seuraamus voidaan luonnehtia rikosoikeudelliseksi siten kuin käsitettä on itsenäisesti unionin tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä tulkittu. Suomi katsoi, että rikosoikeudelliseksi luonnehtiminen edellyttää sitä, että kyseisestä rikkomuksesta ja sen seuraamuksesta säädetään jäsenvaltion lainsäädännössä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Spielmann* katsoi 25.9.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa muun ohella, että yleistä tietosuoja-asetusta sovelletaan dopingrikkomukseen liittyvään henkilötietojen käsittelyyn. Urheilijan nimen sekä hänelle määrätyn toimintakiellon pituuden ja sen perustelujen ilmaiseminen ei ole tietosuoja-asetuksessa tarkoitettua terveystietojen käsittelyä, paitsi jos nämä perustelut sisältävät kyseisen urheilijan elimistössä havaitun kielletyn aineen nimen siltä osin kuin tästä tiedosta voi selvittää kyseisen urheilijan terveydentilaa koskevia tietoja. Yleinen tietosuoja-asetus on esteenä kansallisille antidopingorganisaatioille asetetulle velvollisuudelle julkaista esimerkiksi antidopingsääntöjä rikkoneiden

urheilijoiden nimet ja toimintakiellon pituus ja perustelut silloin kun julkaiseminen ei ole oikeasuhteista erityisesti julkaisun ulottuvuuden ja keston osalta.

13. **Asia C-480/24, Čiekuri-Shishki**

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Henkilö- ja yhteisöpakotejärjestelmä – Pakoteasetus (EU) N:o 269/2014 – Lähellä olevan käsite – Yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679

Asian käsittely: Latvialainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyyntöön liittyen tilanteeseen, jossa tuomioistuimen käsiteltävänä olevan velan takaisinmaksua koskevan riidan osapuolten omistusjärjestelyt ovat herättäneet kysymyksen unionin pakoteregiiimin mahdollisesta soveltumisesta asiaan. Tuomioistuin on esittänyt useita ennakkoratkaisukysymyksiä koskien pakoteasetuksen sekä yleisen tietosuoja-asetuksen tulkintaa. Kysymyksissä on ennen kaikkea kyse pakoteasetuksessa tarkoitettujen ”lähellä olevan” tahon, pakotelistattujen henkilöiden ”välityksellä tai puolesta” toimivan tahon käsitteiden sekä ilmaisun vaateita ”ei oteta huomioon” tulkinnasta. Yleisen tietosuoja-asetuksen osalta tuomioistuin tiedustelee, pitäisikö tuomioistuimen tuomion oikeudellisissa perusteluissa mainita nimeltä se henkilö, johon pakotteet vaikuttavat, ja pitäisikö nämä tiedot salata, kun tuomio julkistetaan.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (18.10.2024), että ”lähellä olevan” tahon käsitettä on tulkittava siten, että jotta tällaisen tahon varat ja taloudelliset resurssit voitaisiin jäädyttää, tulisi tahon olla itsenäisesti listattuna pakoteasetuksen liitteen I kohdassa ”nimi”. Suomi perusteli kantaansa erityisesti oikeusvarmuuden vaatimuksella sekä tarpeella tulkita asetusta sen sanamuodon mukaisesti. Suomi painotti myös kansallisen prosessiautonomian roolia ja erityisesti nk. määräämisperiaatteen merkitystä, kun pakoteasetusta sovelletaan jäsenvaltioissa. Tietosuojan osalta Suomi korosti pakotelistattujen henkilöiden nimien anonymisoimiseen ja pseudonymisoimiseen liittyen tarvetta tasapainottaa keskenään yhtäältä henkilötietojen suojaan ja toisaalta julkisuuteen liittyvät näkökohdat.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Norkus* katsoi 4.9.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että asiaa käsittelevä tuomioistuin on velvollinen selvittämään omasta aloitteestaan, onko joku menettelyn asianosaisista pakoteasetuksessa tarkoitettu pakotelistattua ”lähellä oleva” taho tai pakotelistattujen henkilöiden ”välityksellä tai puolesta” toimiva taho, jos

tällaisesta on viitteitä. Se on erityisesti velvollinen pyytämään tarvittavia tietoja toimivaltaisilta erityisviranomaisilta kyetäkseen etenemään tässä tutkinnassa. Selvitysvelvoite ulottuu myös luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, yhteisöihin tai elimiin, jotka ovat lähellä oikeudenkäynnin asianosaisia. Asetuksessa kielletään panemaan täytäntöön vaade, joka liittyy sopimukseen, jonka suorittamiseen rajoittavat toimenpiteet ovat vaikuttaneet sekä hyväksymästä asetuksesta säädettyjä vaateita, jotka on esittänyt pakotelistattu taho tai tämän välityksellä tai puolesta toimiva taho.

14. Asia C-484/24, NTH Haustechnik

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679 – Oikeus henkilötietojen suojaan – Henkilötietojen käsittelytoimet lainkäyttötehtävien yhteydessä – Todisteiden vastaanottaminen, hyödyntäminen ja arviointi

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka liittyy henkilötietojen käsittelytoimiin lainkäyttötehtävien yhteydessä. Kansallinen tuomioistuin haluaa ennakkoratkaisupyynnöllään tietää, millaisia reunaehtoja unionin oikeus ja erityisesti yleinen tietosuoja-asetus asettaa henkilötietojen käsittelytoimille lainkäyttötehtävien yhteydessä. Kysymyksillään tuomioistuin haluaa ennen kaikkea selvittää, asettaako yleinen tietosuoja-asetus rajoituksia todisteiden vastaanottamiselle, hyödyntämiselle ja arvioinnille kansallisissa tuomioistuimissa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (31.10.2024), että EU:n perusoikeuskirja ja yleinen tietosuoja-asetus sallivat tietyin edellytyksin kansallisen lainsäädännön, joka mahdollistaa henkilötietojen suojan rajoittamisen tilanteessa, jossa on kysymys henkilötietojen käsittelytoimista lainkäyttötehtävien yhteydessä. Suomi katsoi myös, että yleisestä tietosuoja-asetuksesta tai unionin oikeudesta muutoinkaan ei seuraa sellaista, mikä vaikuttaisi kansallisten tuomioistuinten mahdollisuuksiin vastaanottaa, hyödyntää tai arvioida todisteita. Tämä pätee siitä riippumatta, miten kyseiset todisteet ja niiden sisältämät tiedot on kerätty.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Spielmann* katsoi 16.10.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että yleisessä tietosuoja-asetuksessa oleva ”säilytyksen rajoittamista koskeva periaate” ei ole esteenä sille, että kansallinen tuomioistuin voi lainkäyttötehtäviensä yhteydessä käsitellä tietoja, jotka on saatu käyttämällä muita tietoja, jotka on alun perin kerätty tai

joita on säilytetty tämän periaatteen vastaisesti. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa, että sen lainkäyttötehtävien yhteydessä tapahtuvaa tällaisten henkilötietojen käyttöä koskevat menettelysäännöt perustuvat sovellettavaan kansalliseen oikeuteen, ovat vastaavuus- ja tehokkuusperiaatteiden mukaisia, vastaavat yleisen edun mukaista tavoitetta sekä ovat tarpeellisia ja oikeasuhteisia tähän tavoitteeseen nähden.

15. **Asia C-514/24, Magyar Telekom**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Teledirektiivi (EU) 2018/1972 – Verkko-neutraliteettiasetus (EU) 2015/2120 – Välittömästi velvoittava unionin oikeuden säännös – Unionin tuomioistuimen tuomio – BERECin suuntaviivat – Välittömästi velvoittava kansallisen oikeuden säännös – Kansallisen sääntelyviranomaisen päätös

Asian käsittely: Unkarilainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee teledirektiivin tulkintaa. Direktiivissä säädetään, että jos viestintäpalvelujen tarjoaja tekee sopimusehtoihin muutoksia siksi, että unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä suoraan edellytetään niitä, ei loppukäyttäjällä pääsäännöstä poiketen ole oikeutta irtisanoa sopimusta ilman lisäkuluja. Unionin tuomioistuin antoi vuonna 2021 kolme tuomiota, joilla se tarkensi verkkoneutraliteettiasetuksen tulkintaa. Tuomioiden antamisen jälkeen Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin (BEREC) päivitti suuntaviivojaan, joilla annetaan kansallisille sääntelyviranomaisille ohjeita verkkoneutraliteettiasetuksen soveltamisessa. Tämän jälkeen kansallinen sääntelyviranomainen teki yleisenä valvontaviranomaisena markkinatoimijoita velvoittavia päätöksiä. Kansallinen tuomioistuin pyrkii selvittämään, ovatko unionin tuomioistuimen tuomio tai Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC) suuntaviivat sellaista unionin oikeutta tai kansallisen sääntelyviranomaisen päätös sellaista kansallista lainsäädäntöä, joiden perusteella edellä mainittu teledirektiivin poikkeus soveltuu.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (9.12.2024), että teledirektiivissä säädetty irtisanomisoikeuden rajoitus ei koske sellaisia sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajien ilmoittamia sopimusehtojen muutoksia, jotka perustuvat unionin tuomioistuimen tuomioon, BERECin muutettuihin suuntaviivoihin tai kansallisen sääntelyviranomaisen päätökseen. Unionin tuomioistuimen tuomiossa on Suomen näkemyksen mukaan kyse voimassa olevan unionin lainsäädännön tulkinnasta eikä sillä muuteta voimassa olevaa lainsäädäntöä.

BERECin suuntaviivat eivät ole unionin lainsäädännön ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella ole sitovia, vaan niiden tarkoituksena on ohjata viranomaisia unionin lainsäädännön täytäntöönpanossa. Myös kansallinen viranomainen ainoastaan tulkitsee ja soveltaa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Campos Sánchez-Bordona* katsoi 18.9.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisuasioissa antamat tuomiot eivätkä BERECin suuntaviivat ole sellaista unionin oikeutta eikä kansallisen sääntelyviranomaisen yksittäistapauksessa tekemä päätös sellaista kansallista oikeutta, joiden perusteella teledirektiivin poikkeus soveltuisi. Loppukäyttäjällä on oikeus irtisanoa sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajan kanssa tekemänsä sopimus, jos sopimusehtojen muuttaminen on tarpeen unionin oikeuden kanssa ja alun perin ristiriidassa olleen olennaisen ehdon poistamiseksi. Kansallisen tuomioistuimen on ratkaistava, mitkä kulut konkreettisesti kuuluvat tällaisessa tilanteessa palveluntarjoajan ja loppukäyttäjien vastattaviksi, ilman että loppukäyttäjille aiheutuu taloudellisia seuraamuksia siitä, että he käyttävät oikeuttaan sopimuksen irtisanomiseen.

16. Asia C-798/24, *Jautiva*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Osakeyhtiön osakkeenomistajien henkilötietojen julkaiseminen – Osakeyhtiön hallintoon, johtoon ja valvontaan osallistuvat henkilöt – Yhtiöoikeusdirektiivi (EU) 2017/1132 – Yleinen tietosuojasetus (EU) 2016/67

Asian käsittely: Latvialainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee Latvian lainsäädännön mukaista velvoitetta asettaa suuren yleisön saataville tiettyjä yksilöityjä tietoja osakeyhtiön osakkeenomistajista. Tuomioistuin tiedustelee, tarkoitetaanko yhtiöoikeusdirektiivin ilmaisulla henkilöt, jotka ”osallistuvat yhtiön hallintoon, johtoon tai valvontaan”, ketä tahansa osakeyhtiön osakkeenomistajaa, ja edellyttääkö yhtiöoikeusdirektiivi siten kaikkien osakkeenomistajien henkilötietojen julkaisemista. Lisäksi tuomioistuin pyrkii selvittämään, mahdollistavatko yleisen tietosuojasetuksen henkilötietojen käsittelyä koskevat periaatteet ja EU:n perusoikeuskirja tämänkaltaisen henkilötietojen julkaisemisen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (24.3.2025), että yhtiöoikeusdirektiivin käsitteellä henkilöt, joka ”osallistuvat yhtiön hallintoon, johtoon tai valvontaan”, ei tarkoiteta ketä tahansa osakeyhtiön osakkeenomistajaa.

Suomi perusteli tätä etenkin kyseisen ilmaisun sanamuodolla. Jäsenvaltio ei siten ole velvollinen julkaisemaan osakeyhtiön jokaisen osakkeenomistajan henkilötietoja. Suomi katsoi myös, että yleinen tietosuoja-asetus, luettuna EU:n perusoikeuskirjan kanssa, ei sellaisenaan ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka nojalla lähtökohtaisesti kuka tahansa voi saada osakeyhtiön osakkeenomistajan henkilötiedot ilman, että tämä olisi velvollinen osoittamaan oikeutetun edun, joka liittyy tällaisten tietojen saamiseen. Asetettaessa tällaisia tietoja saataville on kuitenkin otettava huomioon se, miltä osin tietojen julkistaminen on välttämätöntä ja oikeasuhtaista sääntelyn yleisen edun mukaisen tavoitteen kannalta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Norkus* katsoi 18.12.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että direktiivin ilmaisulla henkilöt, jotka ”osallistuvat yhtiön hallintoon, johtoon tai valvontaan”, ei tarkoiteta ketä tahansa osakeyhtiön osakkeenomistajaa, eikä jäsenvaltio ole velvollinen julkistamaan tietoja osakeyhtiön jokaisesta osakkeenomistajasta eikä saattamaan niitä julkisesti saataville rekisterissä. Yleinen tietosuoja-asetus on esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jossa säädetään osakeyhtiön osakkeenomistajien tiettyjen henkilötietojen käsittelystä siten, että ne asetetaan kenen tahansa saataville ilman, että tämän tarvitsisi osoittaa oikeutettua etua, joka liittyy tällaisten tietojen saamiseen.

2.1.3 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

Tässä jaksossa esitellään ne SEUT 267 artiklaan perustuvat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn EU-tuomioistuimessa Suomi on osallistunut kertomuskaudella esittämällä kirjallisia huomautuksia tai osallistumalla suulliseen käsittelyyn.

1. **Asia C-354/24, *Elisa Eesti***

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Teledirektiivi (EU) 2018/1972 – Verkko-turvallisuus – Lupa käyttää laitteistoja ja ohjelmistoja viestintäverkossa – Kansallinen turvallisuus – Omaisuudensuoja

Asian käsittely: Virolainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee ennen muuta teledirektiivin tulkintaa. Kansallinen viranomainen oli myöntänyt *Elisa Eesti* AS:lle, joka on yksi Viron valtakunnallisen matkaviestinverkon omistajista, 2G–4G- ja 5G-laitteistoja ja -ohjelmistoja koskevat luvat ainoastaan määräaikaisiksi, koska viranomainen katsoi, että kyseiset laitteistot

ja ohjelmistot vaarantavat kansallisen turvallisuuden. Elisa Eestin valitusta käsittelevä kansallinen tuomioistuin tiedustelee ennakkoratkaisukysymyksillään muun ohella, kuuluuko kansallisen turvallisuuden takaamiseksi annettu kansallinen säännöstö teledirektiivin soveltamisalaan, voiko kyseessä olla vapaan liikkuvuuden rajoitus ja mikä merkitys EU:n perusoikeuskirjalle on asiassa annettava.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (30.9.2024) ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (11.11.2025), että esillä olevan kaltainen kansallinen säännöstö ei kuulu teledirektiivin soveltamisalaan. Siltä varalta, että unionin tuomioistuin tarkastelisi esillä olevan kaltaista säännöstöä tavaroiden tai palveluiden vapaan liikkuvuuden tai sijoittumisvapauden rajoituksena, Suomi esitti säännösten olevan oikeutettu, kunhan suhteellisuusperiaatetta noudatetaan. Jos katsottaisiin, että kysymys olisi voimakkaasta puuttumisesta EU:n perusoikeuskirjassa turvattuun omaisuudensuojaan, tulisi siitä lähtökohtaisesti suorittaa asianmukainen korvaus. Suomi korosti huomautuksissaan ja suullisessa käsittelyssä ennen kaikkea jäsenvaltioiden toimivaltaa toteuttaa toimia kansallisen turvallisuutensa suojelemiseksi.

2. **Asia C-661/24, Académie Fiscale ym.**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi 2002/58/EY – Sähköisten viestintäpalveluiden operaattorit – Liikennetietojen käsittely

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee erityisesti sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tulkintaa. Tuomioistuin pyrkii muun ohella selvittämään, onko unionin oikeus esteenä sille, että jäsenvaltiossa sallitaan se, että sähköisten viestintäpalveluiden operaattorit käsittelevät tarpeellisia liikennetietoja verkon tai palvelun tarjoamisen yhteydessä, jotta operaattorit voivat muun muassa varmistaa verkkojen ja sähköisten viestintäpalveluiden turvallisuuden ja moitteettoman toiminnan ja torjua petoksia ja verkkojen ilkkivaista käyttöä.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (6.2.2025), että unionin oikeus ei ole esteenä sille, että jäsenvaltiossa sallitaan se, että viestintäpalveluiden operaattorit käsittelevät tarpeellisia liikennetietoja verkon tai palvelun tarjoamisen yhteydessä kyseisissä tarkoituksissa. Suomi katsoi, että operaattoreilla on keskeinen rooli sähköisen viestintäjärjestelmän luvattoman käytön torjunnassa. Operaattoreiden on voitava käsitellä sellaista tietoa,

mukaan lukien liikennetietoja, jotka ovat tämän tehtävän täyttämiseksi välttämättömiä. Nämä operaattoreiden toimet suojaavat verkkojen toimintavarmuutta ja niissä tapahtuvaa viestintää ja siten mahdollistavat verkon käyttäjien viestinnän säilymisen luottamuksellisena.

3. **Asia C-667/24, AMCO**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Sopimusehtodirektiivi 93/13/EY – Kuluttajansuoja – Ehtojen kohtuuttomuus – Oikeusvarmuus – Täytäntöönpano – Prosessiautonomia – Tehokkuus- ja vastaavuusperiaate

Asian käsittely: Italialainen tuomioistuin on esittänyt sopimusehtodirektiivin tulkintaa koskevan ennakkoratkaisupyynnön. Kyse on tilanteesta, jossa henkilö on saanut maksamismääräyksen oltuaan erään yhtiön takaajana. Hän on vastustanut maksamismääräystä muilla perusteilla kuin takaussopimuksen ehtojen kohtuuttomuudella. Vastustamista ei ole hyväksytty, vaan maksamismääräys on saanut lainvoiman. Kansallinen tuomioistuin haluaa pääasiallisesti selvittää, voiko täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin arvioida lainvoiman saaneen täytäntöönpanoperusteen sisältöä ja mahdollista sopimuksen kohtuuttomuutta. Lisäksi se tiedustelee, onko asiassa merkitystä sillä, että henkilö on tullut tietoiseksi kuluttaja-asetuksesta vasta vastustettuaan täytäntöönpanoperustetta oikea-aikaisesti.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (12.2.2025), että unionin lainsäädäntö ei ole esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, joka estää täytäntöönpanosta vastaavaa tuomioistuinta arvioimasta tuomioistuimen antaman, lainvoiman saaneen täytäntöönpanoperusteen sisältöä. Sillä, että henkilö on tullut tietoiseksi kuluttaja-asetuksesta vasta jälkikäteen, ei ole merkitystä. Suomi korosti etenkin oikeusvarmuuden periaatteen merkitystä sekä kiinnitti huomiota siihen, että unionin tuomioistuin on oikeuskäytännössään katsonut, että prosessiautonomiarajoittavat tehokkuus- ja vastaavuusperiaatteet eivät edellytä lainvoimaisten tuomioiden purkamista.

4. **Asia C-906/24, Sirto**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Vapaan liikkuvuuden direktiivi 2004/38/EY – Asetus (EU) N:o 492/2011 työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella – Karkottaminen – Lasten ja heidän huoltajansa oleskeluoikeus

Asian käsittely: Suomen korkeimman hallinto-oikeuden esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee vapaan liikkuvuuden direktiivin ja työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella annetun asetuksen tulkintaa. Ennakkoratkaisukysymyksillä tiedustellaan unionin kansalaisen lasten ja lasten tosiasiallisena huoltajana toimivan vanhemman, jotka eivät ole unionin kansalaisia, oleskeluoikeutta tilanteessa, jossa toinen huoltaja, joka on unionin kansalainen, on päätetty karkottaa maasta yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä. Mikäli tällainen oleskeluoikeus katsotaan olevan, KHO pyrkii lisäksi selvittämään perheenjäsenten itsenäisen oleskeluoikeuden merkitystä sen arvioinnissa, täyttyvätkö toisen vanhemman karkottamisen edellytykset.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (17.4.2025), että työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella annettua asetusta koskevan vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella työntekijän asemassa olleen unionin kansalaisen vastaanottavassa jäsenvaltiossa peruskoulussa kirjoilla olevat lapset ja lasten tosiasiallisena huoltajana toimiva vanhempi eivät menetä oleskeluoikeuttaan ennen lasten opintojen päättymistä tilanteessa, jossa työntekijän asemassa ollut unionin kansalainen vanhempi karkotetaan jäsenvaltiosta. Suomi katsoi, että unionin kansalaisen maasta poistamisen edellytykset on otettava uudelleen tarkasteltavaksi, jos hänen lapsillaan ja aviopuolisollaan on karkottamispäätöksen jälkeen todettu olevan itsenäinen oleskeluoikeus vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja nämä perheenjäsenet haluavat jäädä tähän jäsenvaltioon.

5. **Asia C-17/25, Società Cattolica di Assicurazione**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Oikeusvarmuus – Lainvoiman saanut tuomio – Prosessiautonomia – Tehokkuusperiaate – Liikennevakuutusdirektiivi 84/5/ETY

Asian käsittely: Italialainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee liikennevakuutusdirektiivin tulkintaa. Asiassa on kyse oikeudenkäynnistä, jossa moottoripyöräonnettomuudessa kuolleen henkilön omaiset ja moottoripyörän vakuuttanut vakuutusyhtiö kiistelevät vakuutuskorvauksista. Vakuutusyhtiö on vedonnut sopimuslausekkeeseen, jonka unionin oikeuden vastaisuudesta johtuvan pätemättömyyteen omaiset ovat vedonneet vasta ylimmässä oikeusasteessa sen jälkeen, kun asia on ollut jo osittain lainvoimaisesti ratkaistu. Italian kansalliset menettelysäännöt

estävät asiaan vetoamisen näin myöhäisessä vaiheessa. Kansallinen tuomioistuin pyrkii selvittämään, onko unionin oikeus esteenä tämän kaltaisten menettelysääntöjen soveltamiselle.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (14.5.2025), että liikennevakuutusdirektiivi ei ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, joka estää sen, että siviili-prosessissa ensimmäistä kertaa asiaa ylimpänä oikeusasteena käsittelevässä tuomioistuimessa vedotaan siihen, että esillä olevan kaltainen moottoriajoneuvon vastuuvakuutusta koskevaan sopimukseen sisältyvä lauseke on pätemätön. Tehokkuusperiaate ei myöskään estä tämän kaltaisen kansallisen lainsäädännön soveltamista. Suomi korosti oikeusvarmuuden periaatteen merkitystä.

6. **Asia T-184/25, Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Arvonlisäverodirektiivi 2006/112/EY – Arvonlisäverosta vapautettavat liiketoimet – Luotonantajan harjoittama luottojen hallinta – Luottojen myynti toiselle yhtiölle

Asian käsittely: Suomen korkein hallinto-oikeus on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee arvonlisäverodirektiivin tulkintaa sekä lainojen ja vakuuksien hallinnointipalvelujen verokohtelua. Arvonlisäverodirektiivi sisältää säännöksen, jonka mukaan luotonantajan harjoittama luottojen hallinnointi on vapautettu arvonlisäverosta. KHO tiedustelee pääasiallisesti, koskeeko säännös myös tilanteita, joissa yhtiö jää hallinnoimaan myöntämiään luottoja, jotka se on myynyt toiselle yhtiölle.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (26.6.2025), että säännös, jonka mukaan luotonantajan harjoittama luottojen hallinnointi on verosta vapautettu, koskee myös tilannetta, jossa yhtiö jää hallinnoimaan sellaisia itse myöntämiään luottoja, jotka se on myynyt toiselle yhtiölle. Suomi kiinnitti etenkin huomiota siihen, että verovapautukselle ei käytännössä jäisi todellista soveltamisalaa, jos sitä tulkittaisiin niin, että se koskisi vain tilanteita, joissa luotot alun perin myöntänyt luotonantaja omistaisi luotot edelleen ja hallinnoisi niitä itse.

7. **Asia C-199/25, *Fluvius Halle-Vilvoorde ym.***

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Sähkömarkkina-asetus (EU) 2019/943 – Sähkönjakelutariffien määrittäminen – Julkisten palveluvelvoitteiden kustannusten sisällyttäminen maksuihin – Tehokkuuden huomioiminen tariffimenetelmässä

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee sähkömarkkina-asetuksen tulkintaa. Tuomioistuin kysyy, onko asetus esteenä kansalliselle säännökselle, jonka nojalla jakeluverkonhaltijoille asetetuista julkisen palvelun velvoitteista aiheutuvat kustannukset sisällytetään sähkönjakelutariffeihin. Lisäksi kansallinen tuomioistuin haluaa tietää, onko sääntelyviranomaisen määrittämä sähkönjakelua koskeva tariffimenetelmä, jossa jakeluverkonhaltijoiden tehokkaat kustannukset arvioidaan ensisijaisesti aiempien kustannusten kehityssuuntaukseen perustuvalla menetelmällä, yhteensopiva unionin oikeuden kanssa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (27.6.2025), ettei sähkömarkkina-asetus estä verkonhaltijalle sähkömarkkinadirektiivin nojalla säädettyjen verkkotoimintaan liittyvien julkisen palvelun velvoitteiden kustannusten sisällyttämistä verkkomaksuihin. *Suomi* katsoi lisäksi, ettei sähkömarkkina-asetus estä asettamasta sähkönjakelua koskevaa tariffimenetelmää, jossa merkittävään osaan tulosääntelyn piiriin kuuluvien verkonhaltijoiden kustannuksista sovelletaan aiempien kustannusten kehityssuuntaukseen perustuvaa menetelmää, kunhan menetelmä sisältää elementin, jolla verkonhaltijalle annetaan kannustimia kustannusten ja investointien tehostamiseen.

8. **Asia C-222/25, *Rahapesu Andmebüroo***

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Rahanpesun selvittelykeskus – Henkilötietojen käsittely – Yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679 – Rikosasioiden tietosuojadirektiivi 2016/680/EY

Asian käsittely: Virolaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee yleisen tietosuoja-asetuksen ja rikosasioiden tietosuojadirektiivin tulkintaa kansallisen rahanpesun selvittelykeskuksen harjoittaman henkilötietojen käsittelyn osalta. Ennakkoratkaisukysymyksillä tiedustellaan, voiko henkilötietojen käsittely rahanpesun selvittelykeskuksessa olla "toimivaltaisen

viranomaisen suorittamaa henkilötietojen käsittelyä rikosten ennalta estämistä, tutkimista ja paljastamista varten”, vaikka keskus ei olisi rikosprosessilaissa tarkoitettu tutkintaviranomainen. Tällä on merkitystä arvioitaessa, sovelletaanko henkilötietojen käsittelyyn yleistä tietosuoja-asetusta vai rikosasioiden tietosuojadirektiiviä. Lisäksi tiedustellaan henkilötietoihin pääsyn rajoittamisen ajallista ja laadullista ulottuvuutta.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (3.7.2025), että rahanpesun selvittelykeskuksen suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovellettava laki on ratkaistava selvittelykeskukselle kansallisesti annettujen tehtävien ja toimivaltuuksien perusteella. Merkityksellistä on erityisesti, onko rahanpesun selvittelykeskuksen katsottava vastaavan rahanpesun, sen esirikosten tai terrorismin rahoituksen tutkinnasta tai rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämisestä. Rekisteröidyn omiin henkilötietoihin pääsyn rajoituksia säädettäessä keskeistä on punnita rajoittavan toimenpiteen suojelutavoitetta, esimerkiksi rikosten estäminen tai paljastaminen, suhteessa perusoikeuksien suojeluun ja muihin suojeltaviin etuihin. Tapauskohtainen harkinta voi johtaa siihen, että rekisteröidyn oikeutta saada pääsy tietoihin voidaan rajoittaa kokonaan ja tietojen tuhoamiseen saakka.

9. **Asia C-393/25, Okresný súd Banská Bystrica**

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde: Kuluttajansuoja – Kulutusluottodirektiivi 2008/48/EY – Luotonantajan velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus – Tehokkaat oikeussuojakeinot – Lainvoima – Kansallisen tuomioistuimen velvollisuus tutkia viran puolesta lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanomenettelyssä – Seuraamusten määrääminen täytäntöönpanomenettelyssä

Asian käsittely: Slovakialainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyyntöön asiassa, jossa kuluttaja on oikeudenkäynnissä tuomittu maksamaan kulutusluottoon perustuva velka. Kuluttaja ei ollut aktiivinen oikeudenkäynnin aikana. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kansallisen tuomioistuimen tulee viran puolesta tutkia, onko luotonantaja täyttänyt kulutusluottodirektiivin mukaisen velvollisuuden arvioida kuluttajan luottokelpoisuuden ennen luoton myöntämistä. Kuluttaja väittää lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanomenettelyssä, että kansallinen tuomioistuin ei ollut suorittanut kyseistä tutkintaa viran puolesta. Tuomioistuin tiedustelee, onko kulutusluottodirektiivi esteenä sille, että tuomioistuin ei

saa tuomion täytäntöönpanomenettelyssä suorittaa kyseistä tutkintaa ja määrätä seuraamusta elinkeinonharjoittajalle, joka on myöntänyt luottoa maksukyvyttömälle kuluttajalle.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (23.10.2025), että unionin oikeus ei ole esteenä lainsäädännölle, jonka mukaan lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanomenettelyssä ei enää voida suorittaa luotonantajan velvollisuuden tutkintaa ja määrätä seuraamuksia. Suomi korosti oikeusvarmuuden ja oikeusvoiman merkitystä ja katsoi, etteivät vastaavuus- ja tehokkuusperiaatteet edellytä, että täytäntöönpanomenettelyssä ratkaistaisiin uudelleen sellaisia sisällöllisiä kysymyksiä, jotka kansallisen oikeuden mukaan olisi pitänyt tutkia jo pääasian oikeudenkäynnissä. Kansallisen tuomioistuimen ei edellytetä korvaavan sellaisen kuluttajan täydellistä passiivisuutta, joka ei osallistu menettelyyn eikä hae muutosta ratkaisuun.

10. **Asia C-427/25, Uffida**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Sähköisen viestinnän tietosuojat – Yksityisyyden suoja – Verkkorikollisuus – Rikoksentekijän tunnistamiseksi tarvittavat lokitiedostot

Asian käsittely: Italialainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka liittyy epäiltyyn verkossa tehtyyn identiteettivarkauteen. Sillä pyritään selvittämään, onko unionin oikeus esteenä sille, että viranomainen voi tutustua verkon palveluntarjoajalla oleviin lokitiedostoihin rikoksesta epäillyn henkilön tunnistamiseksi. Tuomioistuin tiedustelelee, onko sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä tulkittava EU:n perusoikeuskirjan määräysten valossa siten, että viranomaisen oikeus tutustua tietyn järjestelmän tai sovelluksen käyttäjän sisään- ja uloskirjautumistietoihin IP-osoitteineen ja aikaleimoineen tiettyinä ajanjaksona rikoksen tekijän tunnistamiseksi on mahdollinen myös muiden kuin vakavien rikosten kohdalla.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (7.10.2025), että unionin oikeutta tulee erityisesti unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenevin reuna-ehdoin tulkita siten, että viranomaisen oikeus tutustua tällaisiin tietoihin, kun niiden avulla pyritään ainoastaan tunnistamaan rikoksentekijä, ei merkitse vakavaa puuttumista niiden oikeussubjektien perusoikeuksiin, joihin tiedot liittyvät. Näiden tietojen saamista ei näin ollen ole tarpeen rajoittaa koskemaan vakavaa rikollisuutta, vaan tietojen saaminen on mahdollista yleisesti rikosten yhteydessä.

11. **Asia C-444/25, Ersatz-Pilot**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Vähäisiin vaatimuksiin sovellettavasta menettelystä annettu asetus (EY) N:o 861/2007 – Vakionuotoinen vaatimuslomake – Tutkimatta jättäminen

Asian käsittely: Eurooppalainen vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely aloitetaan menettelystä annetun asetuksen mukaan vakionuotoisella vaatimuslomakkeella. Saksalainen tuomioistuin tiedustelee ennakkoratkaisupyynnöllään, onko vaatimuslomake täytetty asianmukaisesti, jos lomake itsessään ei sisällä vaatimuksen perusteluja, vaan kantaja viittaa vaatimuksensa perustelemiseksi ainoastaan lomakkeen liitteeseen. Lisäksi tuomioistuin tiedustelee, onko tällainen vaatimus jätettävä tutkimatta.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (23.10.2025), että asetuksen sanamuodon, tavoitteen ja tarkoituksen perusteella menettely voidaan aloittaa kansallisessa tuomioistuimessa vain vakionuotoisella lomakkeella, joka sisältää vaatimuksen perustelut. Vaatimuslomaketta ei ole täytetty asianmukaisesti, jos lomake itsessään ei sisällä vaatimuksen perusteluja. Vaatimus olisi jätettävä tutkimatta, mikäli kantaja ei noudata hänelle annettua tilaisuutta täydentää tai oikaista vaatimuslomaketta.

12. **Asia C-497/25, Maxima LT**

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Veroriitadirektiivi (EU) 2017/1852 – Riidanratkaisumenettely – Toimivaltaisen viranomaisen velvollisuus asettaa neuvooantava toimikunta – Kaksinkertainen verotus – Toisessa jäsenvaltiossa verosta vapautettu tulo – Kahdenvälinen verosopimus

Asian käsittely: Latvialainen tuomioistuin on esittänyt veroriitadirektiivin tulkintaa koskevan ennakkoratkaisupyynnön. Ennakkoratkaisupyynnön taustalla on tilanne, jossa myyntituotto on kahden jäsenvaltion verotuksen kohteena, mutta vapautettu verosta toisessa näistä. Kansallinen tuomioistuin tiedustelee, soveltuuko direktiivin kaksinkertaisen verotuksen käsite tällaiseen tilanteeseen. Tuomioistuin pyrkii selvittämään neuvooantavan toimikunnan perustamista koskevan velvollisuuden ulottuvuutta ja sitä, voiko toimivaltainen viranomainen olla perustamatta toimikuntaa asianomaisen pyynnöstä huolimatta, kun jäsenvaltiot eivät ole päässeet yksimielisyyteen kahdenvälisen verosopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (30.10.2025), että kaksinkertaisen verotuksen käsitteeseen eivät kuulu tilanteet, joissa samaan tuloon sovelletaan kahden jäsenvaltion verojärjestelmiä, mutta tulo on toisessa jäsenvaltiossa verovapaa. Jäsenvaltioiden viranomaisilla ei ole velvollisuutta asettaa neuvoa-antavaa toimikuntaa, kun ne eivät pääse sopuun valituksen kohteena olevasta veroriidasta, jos asia ei koske kaksinkertaista verotusta. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat kieltäytyä tällä perusteella neuvoa-antavan toimikunnan perustamisesta, vaikka jäsenvaltiot eivät olisi päässeet neuvotteluihin yksimielisyyteen asian ratkaisemisesta. Suomen näkemystä tukee etenkin direktiivin säännösten sanamuoto sekä direktiivin johdonmukainen tulkinta.

13. **Asia C-585/25, Freistaat Bayern**

Ennakkoratkaisupyyntö: Ammattipätevyysdirektiivi 2005/36/EY – Kolmannessa maassa myönnetty muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja – Automaattisen tunnustamisen periaate

Asian käsittely: Saksalaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee tilannetta, jossa unionin kansalainen on suorittanut lääketieteen koulutuksen kolmannessa maassa ja tämä koulutus on tunnustettu Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Kyseiselle henkilölle ei ole myönnetty lääkärin toimilupaa Saksassa. Tuomioistuin tiedustelee ennakkoratkaisupyyntöä pääasiallisesti, rinnastuuko kolmannessa maassa hankittu ammattipätevyys, jonka toinen jäsenvaltio on tunnustanut yhdessä toisessa jäsenvaltiossa hankitusta ammattikokemuksesta annetun todistuksen kanssa ammattipätevyysdirektiivin liitteessä listattuihin jäsenvaltioissa ammattipätevydestä myönnettäviin asiakirjoihin, jotka tulee tunnustaa automaattisesti toisessa jäsenvaltiossa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (17.12.2025), että kolmannessa maassa hankittua ammattipätevyyttä ei ole rinnastettava direktiivin liitteessä listattuihin tutkintoihin siten, että se tulisi tunnustaa automaattisesti. Ammattipätevyysdirektiivin säännösten mukaan tällaisessa tilanteessa sovelletaan koulutuksesta annettavien asiakirjojen yleistä tunnustamisjärjestelmää.

14. Asia C-602/25, *Ithaque Sécurité*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Yksityinen turvallisuusala – Palvelujen tarjoamisen vapaus – Ennakkoon myönnettyä lupaa koskeva vaatimus – Kotijäsenvaltiossa täytetyt vaatimukset

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee yksityisten turvallisuuspalvelujen vapaata liikkuvuutta. Kysymys on tilanteesta, jossa Belgian viranomaiset edellyttävät ranskalaiselta turvallisuusalan yhtiöltä toimilupaa Belgiassa, ja yhtiö puolestaan väittää, että sen on voitava tarjota palveluja Belgiassa Ranskassa myönnetyn toimiluvan nojalla. Kansallinen tuomioistuin haluaa selvittää, miten on tulkittava oikeuskäytännössä asetettua edellytystä, jonka mukaan jäsenvaltion viranomaisten on otettava huomioon ne selvitykset ja takeet, jotka yritys on esittänyt jo kotivaltiossaan. Kansallinen tuomioistuin pohtii, tuleeko jäsenvaltion lähtökohtaisesti sallia toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden vartiointiyhtiöiden toiminta sillä ainoalla varauksella, että se voi suorittaa vain tiettyjä tarkastuksia.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (17.12.2025), että jäsenvaltio voi edellyttää yksityisen turvallisuuspalvelutoiminnan harjoittamiselta ennakkolupaa, jonka hakemisen yhteydessä tarkastetaan, että palveluntarjoaja täyttää vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännössä asetut edellytykset. Siltä osin kuin vaatimukset kotijäsenvaltiossa ja vastaanottavassa jäsenvaltiossa vastaavat toisiaan olennaisilta osin, lupavaatimusten täyttyminen on voitava osoittaa myös toisessa jäsenvaltiossa annetulla asiakirjalla. Asian arvioinnissa on otettava huomioon yhtäältä palvelujen vapaan liikkuvuuden turvaaminen ja toisaalta yksityisten turvallisuuspalveluiden erityinen luonne ja jäsenvaltioiden todellinen tarve suojella yleistä järjestystä.

2.2 Suomen nostamat kanteet

Tämä jakso koskee SEUT 263 artiklaan perustuvia kumoamiskanteita, jotka Suomi on nostanut Euroopan unionin toimielimiä vastaan näiden tekemien toimien kumoamiseksi.

Euroopan unionin tuomioistuin tutkii unionin toimielinten säädösten laillisuuden. Tuomioistuimella on **toimivalta ratkaista jäsenvaltion nostama kanne**, jonka perusteena on toimivallan puuttuminen, olennaisen menettelymääräyksen rikkominen, perussopimusten tai sen soveltamista koskevan oikeussäännön rikkominen taikka harkintavallan väärinkäyttö.

2.2.1 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia T-417/25, *Suomi v. komissio*

Kanteen kohde: Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2025/864 kumoaminen – Merilohen kalastuskiintiöt – Tieteellinen kalastus – EU:n kalastuksenvalvontajärjestelmästä annettu asetus (EY) N:o 1224/2209 – Kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta teknisten toimenpiteiden avulla annettu asetus (EU) 2019/1241

Asian käsittely: *Suomi* on nostanut 30.6.2025 unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen, jolla vaaditaan kumoamaan komission täytäntöönpanoasetus, jolla alennettiin Suomelle vuodeksi 2025 jaettua merilohen kalastuskiintiötä vuoden 2024 liikakalastuksen vuoksi. Liikakalastusta oli täytäntöönpanoasetuksen mukaan Suomen vuonna 2024 toteuttaman tieteellisen kalastuksen yhteydessä saatu saalis. Suomen kanteessa katsotaan, että riidanalaisella päätöksellä rikottiin EU:n kalastuksenvalvontajärjestelmästä annettua asetusta, koska kyseinen asetus sallii jäsenvaltion tulevien vuosien kalastuskiintiöiden alentamisen vain silloin, kun jäsenvaltio on ylittänyt tietyn vuoden kalastuskiintiönsä. Suomi ei kyseisenä vuonna ylittänyt kalastuskiintiöitään. Toiseksi kanne perustuu siihen, että täytäntöönpanoasetuksessa katsottiin virheellisesti, että Suomi olisi rikkonut kalavarojen säilyttämisestä ja

meriekosysteemien suojelemisesta teknisten toimenpiteiden avulla annetun asetuksen tieteellistä kalastusta koskevia säännöksiä. Tieteellinen kalastus oli toteutettu kyseisen asetuksen säännöksiä noudattaen.

Komissio antoi 11.9.2025 vastineen, jossa se vaati kanteen hylkäämistä. Komissio katsoo, että jäsenvaltion tulevien vuosien kalastuskiintiöitä on mahdollista alentaa määrällisten kiintiöiden ylittämistilanteiden lisäksi myös silloin, kun jäsenvaltio ei ole noudattanut kalastustapoja koskevia rajoituksia. Suomi on komission mukaan rikkonut näitä rajoituksia. Komissio katsoo, että rajoituksia rikottiin, koska tieteellistä kalastusta ei toteutettu unionin kalastuslainsäädäntöä noudattaen. Komissio väittää muun ohella, ettei Suomi muuttanut tieteellistä kalastusta EU:n tieteellis-teknis-taloudellisen kalastuskomitean (STECF) siitä antaman arvion mukaisesti.

2. **Asia T-639/25, Suomi v. komissio**

Kanteen kohde: Päästökauppa – Komission delegoidun asetuksen (EU) 2025/1253 osittainen kumoaminen – Päästöoikeuksien hyvittäminen – Hyvitettävien päästöoikeuksien määrä

Asian käsittely: *Suomi* on nostanut 19.9.2025 unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen, jolla vaaditaan komission delegoidun asetuksen osittaista kumoamista. Delegoidulla asetuksella säädetään päästöoikeuksien hyvittämisestä muun muassa tilanteessa, jossa toiminnanharjoittaja on käyttänyt päästöoikeuksiaan tietyn toiminnan aiheuttamien päästöjen kattamiseksi, ja unionin tuomioistuin on sittemmin taannehtivin vaikutuksin katsonut, ettei kyseinen toiminta kuulu päästökauppadirektiivin soveltamisalaan. Delegoidulla asetuksen mukaan toiminnanharjoittajalle hyvitettävien päästöoikeuksien määrä ei kuitenkaan ole sama kuin aiheettomasti käytettyjen päästöoikeuksien määrä, vaan määrä määritetään kaavalla, jossa otetaan huomioon päästöoikeuksien arvon kehitys. Kanteessa vaadittiin delegoidun asetuksen kumoamista siltä osin kuin siinä säädetään hyvitettävien päästöoikeuksien määrän määrittämisestä mainitulla kaavalla. Suomi katsoo, ettei komissiolla ole ollut toimivaltaa säätää asiasta ja että säännös on päästökauppadirektiivin vastainen.

Komissio antoi 3.12.2025 vastineen, jossa se vaati kanteen hylkäämistä. Komissio kiisti Suomen väitteet, joiden mukaan riidanalainen säännös ei ole yhteensopiva päästökauppadirektiivin mukaisen päästöoikeuden määritelmän ja päästökauppadirektiivin perustana olevan taloudellisen logiikan kanssa.

Komission mukaan delegoitu asetus ei ole päästökauppadirektiivin vastainen. Lisäksi komissio katsoi, ettei se ole ylittänyt toimivaltaansa. Komissiolle on päästökauppadirektiivillä delegoitu säädösvaltaa säätää päästökaupparekisteriä koskevista tarpeellisista vaatimuksista. Säädösvallan siirto kattaa komission mukaan myös riidanalaisen säännöksen.

2.3 Suomea vastaan nostetut kanteet

Tämä jakso koskee SEUT 258 artiklaan perustuvia jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevia rikkomuskanteita, jotka komissio on nostanut Suomea vastaan.

Euroopan komissio voi **SEUT 258 artiklan** perusteella nostaa jäsenvaltiota vastaan jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevan **rikkomuskanteen** unionin tuomioistuimessa, jos se katsoo, että jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä sille unionin oikeuden mukaan kuuluvan velvollisuuden. Kanteen nostamista edeltävät aina komission jäsenvaltiolle antamat virallinen huomautus ja perusteltu lausunto.

2.3.1 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. **Asia C-207/25, komissio v. Suomi**

Kanteen kohde: Luotonhallinnoijat ja luotonostajat – Järjestämättömiä lainoja koskeva direktiivi (EU) 2021/2167 (NPL-direktiivi) – Direktiivin täytäntöönpanon viivästyminen – Kiinteämääräisen hyvityksen ja uhkasakon määrääminen

Asian käsittely: Komissio on nostanut 19.3.2025 Suomea vastaan rikkomuskanteen, joka koskee luotonhallinnoijista ja luotonostajista annetun direktiivin täytäntöönpanon viivästymistä. Komissio toteaa kanteessa ja Suomen vastineeseen antamassaan vastauskirjelmässä (11.7.2025), että Suomi ei ole antanut direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä eikä ainakaan ole ilmoittanut näistä säännöksistä komissiolle, vaikka direktiivin täytäntöönpanolle varattu määräaika päättyi 29.12.2023. Komissio vaatii tuomioistuinta toteamaan rikkomuksen ja määräämään Suomen maksamaan 2 156 436 euron suuruisen kiinteämääräisen hyvityksen.

Suomi myönsi vastineessaan (30.5.2025) ja vastauskirjelmässään (25.8.2025), että direktiivin täytäntöönpano oli viivästynyt. Direktiivi saatettiin sittemmin osaksi kansallista lainsäädäntöä ja täytäntöönpanotoimista ilmoitettiin komissiolle. Suomi katsoi, että komission vaatimat taloudelliset seuraamukset ovat liian korkeita suhteessa rikkomuksen vakavuuteen, koska viivästyksellä ei ollut merkittäviä vaikutuksia yleisiin ja yksityisiin etuihin. Suomi perusteli kantaansa etenkin järjestämättömiä lainoja koskevien jälkimarkkinoiden toimivuudella jo ennen direktiivin täytäntöönpanoa.

2.4 Väliintulot

Tässä jaksossa esitellään ne unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetut kanteet sekä unionin tuomioistuimeen tehdyt valitukset, joissa Suomi on väliintulijana asettunut tukemaan toista asian osapuolista. Jaksossa 2.4.1 käsitellään ne asiat, joissa on kertomuskautena annettu tuomio tai määräys, jaksossa 2.4.2 ne asiat, joissa on annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotus, ja jaksossa 2.4.3 ne asiat, joissa Suomi on tehnyt kirjelmän tai osallistunut suulliseen käsittelyyn.

Jäsenvaltio voi aina tehdä **väliintulon** unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevassa kanneasiassa. Jäsenvaltio voi tehdä väliintulon esimerkiksi komission toista jäsenvaltiota vastaan käynnistämässä SEUT 258 artiklan mukaisessa kanneasiassa tai jäsenvaltion tai yksityisen tahon komissiota vastaan nostamassa SEUT 263 artiklan mukaisessa kumoamiskanteessa. Myös valitusasioissa on mahdollista tehdä väliintulo. Jäsenvaltion tulee väliintulollaan aina tukea jotakin asian osapuolista.

2.4.1 Tuomiot ja määräykset

Tässä jaksossa esitellään ne kanne- ja valitusasiat, joiden käsittelyyn unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa Suomi on osallistunut väliintulijana ja joissa on kertomuskaudella annettu tuomio.

1. **Asia T-625/22, Itävalta v. komissio**

Kanteen kohde: Taksonomia – EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmä – Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1214 – Ydinenergia – Maakaasu – ”Ei merkittävää haittaa”-vaatimus – Ilmastonmuutos – Vaikutusten arviointi – Julkinen kuuleminen – Teknologianeutraalius – Yhdenvertainen kohtelu

Asian käsittely: Itävalta nosti komissiota vastaan kanteen, joka koski ydinenergian ja maakaasun niin sanottua taksonomiaa eli EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmää. Itävalta vaati kanteellaan unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan komission delegoidun asetuksen, jolla tietyt ydinenergiaan ja maakaasuun liittyvät toiminnot luokiteltiin taksonomia-asetuksen mukaisiksi ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista tukeviksi siirtymä- eli ylimenokauden toiminnoiksi ja jolla annettiin niitä koskevat tekniset arviointikriteerit. Itävalta väitti kanteessaan muun muassa, että ydinenergian ja sen loppusijoittamisen osalta ei ole tehty riittävää arviota ja että komissio on ylittänyt toimivaltansa.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (20.6.2023) komissiota ja vaati kanteen hylkäämistä. Suomen hallitus katsoi, että ydinenergian voidaan katsoa merkittävästi edistävän ilmastonmuutoksen hillitsemisen ympäristötavoitetta. Komissio teki ydinenergian yhteensopivuudesta taksonomia-asetuksen ilmasto-tavoitteiden osalta kattavan arvion, joka sisälsi arvioinnin myös ”ei merkittävää haittaa”-vaatimuksen näkökulmasta. Loppusijoitusongelmiin liittyvien väitteiden osalta *Suomi* katsoi, että geologinen loppusijoitus on tieteellisesti kattavasti tutkittu ja turvalliseksi todettu pitkän aikavälin tapa toteuttaa ydinjätehuolto. Toisin kuin Itävalta väittää, komissio ei myöskään ole ylittänyt sille delegoidun säädösvallan rajoja antaessaan riidanalaisen asetuksen.

Tuomio: *Unionin yleinen tuomioistuin* hylkäsi Itävallan kanteen 10.9.2025 antamassaan tuomiossa. Mikään Itävallan esittämistä kanneperusteista ei ollut omiaan horjuttamaan komission delegoidun asetuksen laillisuutta.

2. **Asia T-590/23, De Capitani v. neuvosto**

Kanteen kohde: Asiakirjajulkisuus – Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 – Neuvoston työasiakirjat

Asian käsittely: De Capitani nosti avoimuusasetuksen soveltamista koskevan kanteen neuvostoa vastaan. Kantaja vaati tuomioistuinta kumoamaan neuvoston päätöksen, jolla neuvosto kieltäytyi antamasta kantajalle oikeuden tutustua eräisiin EU:n turvapaikkapolitiikan uudistamista koskeviin lainsäädäntöhankkeisiin liittyviin neuvoston työasiakirjoihin. Kyseiset asiakirjat liittyvät vireillä oleviin EU:n yhteisen turvapaikkapolitiikan uudistamista koskeviin lainsäädäntöhankkeisiin ja ne sisältävät koosteet jäsenvaltioiden valtuuskuntien esittämistä kommentteista. Kantaja katsoi muun ohella, että neuvosto on soveltanut avoimuusasetusta virheellisesti katsoessaan, että asiakirjan sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi vakavasti toimielimen päätöksentekomenettelyä.

Suomi yhtyi kantajaa tukevassa väliintulokirjelmässään (2.4.2024) kantajan näkemykseen siitä, että vastaaja on riidanalaisessa päätöksessään soveltanut virheellisesti avoimuusasetuksen mukaista toimielimen päätöksentekomenettelyn suojaa koskevaa poikkeusta asiakirjojen julkisuudesta. Suomi toi esille, että lainsäädäntömenettelyjen asiakirjojen tulisi olla mahdollisimman laajasti suoraan yleisön tutustuttavissa. Myös unionin tuomioistuin on asettanut tällaisten asiakirjojen luovuttamisesta kieltäytymisen kynnyksen korkealle. Suomi katsoi, etteivät riidanalaisessa päätöksessä esitetyt perustelut osoita unionin oikeuskäytännössä edellytetyllä tavalla, että pyydettyjen asiakirjojen antaminen voisi konkreettisesti ja tosiasiallisesti vahingoittaa kyseistä päätöksentekomenettelyä tavalla, joka on kohtuudella ennustettavissa eikä puhtaasti hypoteettinen. Neuvoston perustelut ovat näihin vaatimuksiin nähden liian yleisiä ja abstrakteja ja ne olisivat helposti siirrettävissä monen muunkin lainsäädäntöhankkeen yhteyteen.

Tuomio: *Unionin yleinen tuomioistuin* kumosi riidanalaisen päätöksen 29.10.2025 antamallaan tuomiolla. Tuomioistuin katsoi, ettei minkään neuvoston riidanalaisessa päätöksessä esittämän perusteen nojalla voitu katsoa, että riidanalaisen asiakirjojen luovuttaminen vahingoittaisi vakavalla tavalla konkreettisesti ja tosiasiallisesti, eikä vain hypoteettisesti, päätöksentekomenettelyä avoimuusasetuksen päätöksentekomenettelyn suojaa koskevassa poikkeuksessa tarkoitetulla tavalla.

2.4.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

Tässä jaksossa esitellään ne kanne- ja valitusasiat, joiden käsittelyyn unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa Suomi on osallistunut väliintulijana ja joissa on kertomuskaudella annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotus, mutta ei tuomiota.

1. **Asia C-769/22, komissio v. Unkari**

Kanteen kohde: Unkaria vastaan nostettu komission rikkomuskanne – Audio-visuaalisista mediapalveluista annettu direktiivi (AVMS-direktiivi) 2010/13/EU – Yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679 – Palvelujen vapaa liikkuvuus – EU:n perusoikeuskirja – EU:n perustana olevat arvot – Syrjintä

Asian käsittely: Komissio on nostanut Unkaria vastaan jäsenyysvelvoitteiden rikkomista koskevan kanteen, joka koskee Unkarissa vuonna 2021 voimaantulleita lainmuutoksia. Näillä muutoksilla asetettiin Unkarin kansallisiin lakeihin uusia kieltoja ja rajoituksia, jotka kohdistuvat syntymässä määräytyneen sukupuolen ja sukupuoli-identiteetin eroavuuksia, sukupuolen vaihtamista tai homoseksuaalisuutta koskevien kysymysten kansantajuistamiseen tai niistä tiedottamiseen. Komissio katsoo kanteessaan, että kyseinen sääntely rikkoo eräitä sisämarkkinoiden toimintaan liittyviä direktiivejä, yleistä tietosuoja-asetusta, EU:n perusoikeuskirjaa ja unionin arvoja sekä estää palvelujen vapaata liikkuvuutta.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (14.9.2023) ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (19.11.2024) komissiota. Suomi käsitteli väliintulokirjelmässään erityisesti niitä komission kanneperusteita, jotka koskivat AVMS-direktiiviä, yleistä tietosuoja-asetusta ja unionin arvoja, ja katsoi Unkarin esillä olevan lainsäädännön olevan näiden vastainen. Suomi korosti kirjelmässään yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden merkitystä unionin keskeisinä arvoina ja perusoikeuksina ja totesi, että kyse on paitsi periaatteellisesti merkittävästä asiasta, myös ja ennen kaikkea unionin lainsäädännön tehokkaan soveltamisen, kansalaisten ja yritysten oikeuksien toteutumisen ja jäsenvaltioiden keskinäisen luottamuksen varmistamisesta sekä EU:n yhtenäisen ja uskottavan toiminnan turvaamisesta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: Julkisasiamies *Čapeta* katsoi 5.6.2025 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että Unkari on rikkonut kaikkia kanteessa mainittuja määräyksiä ja säännöksiä.

2.4.3 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

Tässä jaksossa esitellään ne kanne- ja valitusasiat, joiden käsittelyyn unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa Suomi on osallistunut kertomuskaudella väliintulijana tekemällä väliintulohakemuksen tai väliintulokirjelmän taikka osallistumalla suulliseen käsittelyyn.

1. **Asiat C-377/24, C-378/24 ja C-479/24, Espanja v. parlamentti**

Kanteiden kohde: Kansalaisuusperusteinen virkamieskilpailu – Syrjimättömyys – Yhdenvertaisuus – EU:n virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt

Asian käsittely: Espanja on nostanut kolme kannetta parlamenttia vastaan. Kanteissa on kyse kolmesta parlamentin järjestämästä virkakilpailusta varallaololuetteloiden laatimiseksi parlamentin pääsihteeristön hallintovirkamieheksi palvelukseen ottamista varten. Yksi kilpailuista oli suunnattu ainoastaan Alankomaiden, yksi ainoastaan Itävallan ja yksi ainoastaan Luxemburgin kansalaisille. Kanteillaan Espanja vaatii tuomioistuinta pääasiallisesti kumoamaan kilpailut sekä niiden perusteella laadittavat varallaololuettelot. Espanja vetoaa kanteissaan muun muassa syrjimättömyyden ja suhteellisuuden vaatimuksiin.

Suomi tuki väliintulokirjelmissään (27.1.2025) parlamenttia ja vaati kanteiden hylkäämistä. Suomi katsoi, että EU:n toiminnan kannalta on pidettävä tärkeänä, että sen toimielimissä työskentelee suhteessa tasapuolisesti kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisia, mikä on tunnustettu myös EU:n henkilöstösäännöissä. Mistään unionin oikeudesta ei seuraa, että tietyn jäsenvaltion kansalaisille suunnatut virkakilpailut olisivat kiellettyjä. Lisäksi Suomi havainnollisti maantieteellisen aliedustuksen korjaamiseen liittyviä haasteita kertomalla, että Suomessa on pyritty edistämään suomalaisten hakeutumista ja pääsyä EU-virkoihin erilaisin toimin, mutta näillä ei toistaiseksi ole ollut sellaista vaikutusta, joka korjaisi aliedustusta riittävästi.

2. **Asiat C-381/24, C-382/24 ja C-478/24, Italia v. parlamentti**

Kanteiden kohde: Kansalaisuusperusteinen virkamieskilpailu – Syrjimättömyys – Yhdenvertaisuus – EU:n virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt

Asian käsittely: Italia on nostanut kolme kannetta parlamenttia vastaan. Kanteissa on kyse kolmesta parlamentin järjestämästä virkakilpailusta varallaololuetteloiden laatimiseksi parlamentin pääsihteeristön

hallintovirkamieheksi palvelukseen ottamista varten. Yksi kilpailuista oli suunnattu ainoastaan Alankomaiden, yksi ainoastaan Itävallan ja yksi ainoastaan Luxemburgin kansalaisille. Kanteillaan Italia vaatii tuomioistuinta pääasiallisesti kumoamaan kilpailut sekä niiden perusteella laadittavat varallaololuettelot. Italia vetoaa kanteissaan muun muassa syrjimättömyyden ja suhteellisuuden vaatimuksiin.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (27.1.2025) parlamenttia ja vaati kanteiden hylkäämistä. Suomi katsoi, että EU:n toiminnan kannalta on pidettävä tärkeänä, että sen toimielimissä työskentelee suhteessa tasapuolisesti kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisia, mikä on tunnustettu myös EU:n henkilöstösäännöissä. Mistään unionin oikeudesta ei seuraa, että tietyn jäsenvaltion kansalaisille suunnatut virkakilpailut olisivat kiellettyjä. Lisäksi Suomi havainnollisti maantieteellisen aliedustuksen korjaamiseen liittyviä haasteita kertomalla, että Suomessa on pyritty edistämään suomalaisten hakeutumista ja pääsyä EU-virkoihin erilaisin toimin, mutta näillä ei toistaiseksi ole ollut sellaista vaikutusta, joka korjaisi aliedustusta riittävästi.

3. **Asia T-457/24, Unkari v. neuvosto ja Euroopan rauhanrahaston rahastokomitea**

Kanteen kohde: Euroopan rauhanrahaston rahastokomitean päätös määrien kohdentamisesta Ukrainan asevoimien sotilaalliseksi tukemiseksi toteutettaviin avustustoimenpiteisiin – Rakentava pidättäytyminen – Unkarin jättäminen päätöksenteon ulkopuolelle

Asian käsittely: Unkari on nostanut kanteen neuvostoa ja Euroopan rauhanrahaston rahastokomiteaa vastaan. Asiassa on kyse Euroopan rauhanrahaston rahastokomitean tekemästä päätöksestä, joka koskee määrien kohdentamista Ukrainan asevoimien sotilaalliseksi tukemiseksi toteutettaviin avustustoimenpiteisiin. Unkari vaatii tuomioistuinta kumoamaan kyseisen päätöksen. Unkari väittää, että rahastokomitea rikkoi unionin oikeutta antaessaan riidanalaisen päätöksen katsoessaan, että Unkari ei saanut osallistua päätöksen antamista koskevaan äänestykseen.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (15.9.2025) neuvostoa ja Euroopan rauhanrahaston rahastokomiteaa. Suomi katsoi ensisijaisesti, että kanne olisi jätettävä tutkimatta, koska riidanalaiseen toimeen liittyy suoraan yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan sisältyvien poliittisten ja strategisten valintojen tekemistä, minkä johdosta se jää EU-tuomioistuimen toimivallan ulkopuolelle.

Toissijaisesti Suomi vaati, että kanne tulisi hylätä perusteettomana. Riidanalaisella toimella pannaan täytäntöön sellaista neuvoston päätöstä, jota hyväksyttäessä Unkari on itse jättänyt päätöksenteon ulkopuolelle soveltamalla rakentavaa pidättäytymistä. Perussopimuksista seuraa, että tällaisessa tilanteessa kyseinen jäsenvaltio, joka ei ole velvollinen soveltamaan kyseistä päätöstä, ei voi myöskään osallistua sen edellyttämiä jatkotoimia koskeviin äänestyksiin.

4. **Asia C-486/24, Unkari v. parlamentti ja neuvosto**

Kanteen kohde: Eurooppalainen medianvapaussäädös (EU) 2024/1083 – Säädöksen pätevyys – Median vapaus – Sisämarkkinat – Tiedotusvälineiden moniarvioisuus ja riippumattomuus

Asian käsittely: Unkari on nostanut kanteen nk. eurooppalaisen medianvapaussäädöksen kumoamiseksi. Unkari katsoo erityisesti, että säädökseltä puuttuu asianmukainen oikeusperusta, koska asetuksen todellinen ensisijainen tavoite on edistää unionin perusarvoja edistämällä tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta, mille sisämarkkinoiden toimintaa koskeva SEUT 114 artikla ei ole riittävä oikeudellinen perusta. Lisäksi Unkari katsoo, että säädöksellä rikotaan toissijaisuusperiaatetta ja suhteellisuusperiaatetta sekä oikeusvarmuusperiaatetta ja lainsäädännön selkeyden periaatetta.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (22.4.2025) parlamenttia ja neuvostoa. Suomi keskittyi perustelemaan, miksi sisämarkkinoiden toimintaa koskeva SEUT 114 artikla on asianmukainen oikeusperusta riidanalaiselle säädökselle. Säädöksen keskeisenä tavoitteena on parantaa mediapalvelujen sisämarkkinoiden olemassaolon ja toiminnan edellytyksiä. Tämä ei kuitenkaan merkitse, ettei säädöksellä voisi olla myös median vapautteen ja moniarvoisuuteen liittyviä tavoitteita, sillä sisämarkkinoiden toimivuuteen liittyy olennaisesti se, että kansalaisilla on pääsy ja he voivat luottaa laadukkaaseen ja läpinäkyvään mediasisältöön.

5. **Asia T-490/24, Finnlines v. komissio**

Kanteen kohde: Komission valtiontukipäätös SA.58825 (2024/N) COVID-19 – Vahingonkorvaus matkustaja-autolauttaliikenteen harjoittajille – SEUT 107 artikla (valtiontuki)

Asian käsittely: Komissio hyväksyi valtiontukipäätöksellään Suomen Huoltovarmuuskeskuksen toimenpiteen, jonka tarkoituksena oli covid-19-pandemiasta johtuvan vahingon korvaaminen matkustaja-autolauttaliikenteen harjoittajille. Finnlines on nostanut kanteen komission päätöksen kumoamiseksi ja väittää, että komission päätös hyväksyä matkustaja-autolauttaliikenteen harjoittajille annettu tuki rikkoo unionin oikeutta.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (27.6.2025) ja täydentävässä väliintulokirjelmässään (12.11.2025) komissiota ja katsoi, että esillä olevaan päätöksen ei sisälly oikeudellisia virheitä. Covid-19-pandemia on aiheuttanut tilanteen, jossa poikkeuksellisten olosuhteiden käsillä olo on kiistatonta. Matkustaja-autolauttaliikennettä harjoittaville toimijoille on aiheutunut vahinkoja, jotka ovat suorassa syy-seuraussuhteessa covid-19-pandemiaan ja sen vuoksi asetettuihin matkustusrajoituksiin, ja myönnetty tuki on oikeasuhtainen. Perussopimuksen nojalla tällainen tuki soveltuu sisämarkkinoille.

6. **Asia C-829/24, komissio v. Unkari**

Kanteen kohde: Unkaria vastaan nostettu rikkomuskanne – Kansallisen suvereniteetin suojelusta annettu laki – Sähköisestä kaupankäynnistä annettu direktiivi 2000/31/EY – Palveludirektiivi 2006/123/EY – Yleinen tietosuojasetus (EU) 2016/679 – SEUT 49 artikla (sijoittautumisvapaus) – SEUT 56 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – SEUT 63 artikla (pääomien vapaa liikkuvuus) – EU:n perusoikeuskirja

Asian käsittely: Komissio on nostanut Unkaria vastaan jäsenyysselvöitteiden rikkomista koskevan kanteen, joka koskee Unkarissa vuonna 2023 annettua lakia kansallisen suvereniteetin suojelusta. Lailla perustetaan kansallisen suvereniteetin suojelusta vastaava viranomais, jonka tehtävänä on tutkia toimia, joiden väitetään loukkaavan tai vaarantavan Unkarin suvereniteettia, sekä järjestöjä, joiden ulkomaista rahoitusta käyttävän toiminnan väitetään vaikuttavan vaalien tulokseen tai äänestäjien tahtoon. Komissio katsoo, että kyseisen viranomaisen tehtävät ja toimivaltuudet ovat ristiriidassa useiden unionin oikeuden säännösten ja määräysten kanssa.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (28.4.2025) ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (16.9.2025) komissiota. Suomi korosti, että epäasiallisen vaali-vaikuttamisen estäminen on demokraattisessa yhteiskunnassa sinänsä hyväksyttävä tavoite, mutta Unkarin keinot tavoitteen saavuttamiseksi eivät

ole unionin oikeuden mukaisia. Viraston tehtävät on määritelty epämääräisellä tavalla, joka jättää sille hyvin laajan harkintavallan muodostaa itse oma tehtäväkenttensä ja päättää, mitä tahoja ja toimintoja se ottaa tutkimustensa kohteiksi. Lailla onkin jo ollut merkittävä pelotevaikutus, joka rajoittaa muun muassa kansalaisyhteiskunnan toimijoiden toimintaa ja vaikeuttaa niiden mahdollisuuksia hakea rahoitusta Unkarin ulkopuolelta mukaan lukien EU-rahoitusta.

7. **Asia T-138/25, Unkari v. komissio**

Kanteen kohde: Yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi annettu asetus (EU, Euratom) 2020/20921 – Unkarin oikeusvaltiotilanne – Talousarviositoumusten keskeyttäminen ja kielto tehdä oikeudellisia sitoumuksia tiettyjen yleishyödyllisten säätiöiden kanssa – Komission päätös olla kumoamatta Unkaria koskevia toimia – Päätöksen pätevyys

Asian käsittely: Unkari on nostanut kanteen, jolla pyritään kumoamaan komission päätös, joka perustuu unionin talousarvion suojaamiseksi annettuun nk. ehdollisuusasetukseen. Kanteen taustalla on neuvoston ehdollisuusasetuksen nojalla tekemä päätös toimenpiteistä unionin talousarvion suojaamiseksi oikeusvaltioperiaatteen rikkomiselta Unkarissa. Päätöksellä keskeytettiin osa Unkaria koskevista talousarviositoumuksista ja kiellettiin oikeudellisten sitoumusten tekeminen tiettyjen yleishyödyllisten säätiöiden kanssa. Unkari on toimittanut komissiolle ilmoituksen korjaavista toimenpiteistä ja pyytänyt, että toimenpiteet kumotaan. Unkarin kanteella pyritään kumoamaan komission joulukuussa 2024 tekemä päätös, jossa se katsoi, että Unkarin esittämät toimenpiteet eivät olleet riittäviä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (1.9.2025) komissiota. Suomi täydensi komission esittämiä perusteluja sille, miksi ehdollisuusasetuksen mukaiset edellytykset toimenpiteiden kumoamiselle eivät täyty, ja miksi komission asiassa suorittama kokonaisarviointi ja harkinta on ollut perusteltua ja asianmukaista. Komissio on kokonaisarviointinsa perusteella selkeästi osoittanut, että Unkarin korjaavat toimenpiteet pitävät sisällään säännöksiä, joilta yhdessä luettuna puuttuu tarvittava koherenssi ja siten oikeusvarmuus, ja jotka poistavat vain osan Unkarin yleishyödyllisiä säätiöitä ja niihin liittyviä intressiristiriitoja koskevista heikkouksista.

8. **Asia T-141/25, Sanoma Media Finland v. komissio**

Kanteen kohde: Valtiontuet – Yleisradio Oy – Tilausvideo- ja verkko-opetuspalvelut – Voimassa oleva tuki

Asian käsittely: Sanoma Media Finland Oy on nostanut kanteen, jolla vaaditaan kumoamaan komission valtiontukipäätös, joka koskee Ylen tilausvideo- ja verkko-opetuspalveluita. Komissio katsoi riidanalaisella päätöksellään näiden palveluiden rahoituksen olevan EU:n valtiontukisääntöjen mukaista voimassa olevaa tukea ja siten sallittua. Kantaja vetoaa muun ohella siihen, että komissio teki arviointivirheen, kun se ei aloittanut muodollista tutkintamenettelyä sekä virheen arvioidessaan sitä, onko tukea pidettävä uutena vai voimassa olevana tukena.

Suomi teki asiassa väliintulohakemuksen (26.6.2025) tukeakseen vastaajana olevaa komissiota.

9. **Asia T-452/25, Unkari v. neuvosto ja Euroopan rauhanrahasto**

Kanteen kohde: Euroopan rauhanrahaston rahastokomitean päätös määrien kohdentamisesta Ukrainan asevoimien sotilaalliseksi tukemiseksi toteutettaviin avustustoimenpiteisiin – Rakentava pidättäytyminen – Unkarin jättäminen päätöksenteon ulkopuolelle

Asian käsittely: Unkari on nostanut kanteen neuvostoa ja Euroopan rauhanrahaston rahastokomiteaa vastaan. Asiassa on kyse Euroopan rauhanrahaston rahastokomitean tekemästä päätöksestä, joka koskee määrien kohdentamista Ukrainan asevoimien sotilaalliseksi tukemiseksi toteutettaviin avustustoimenpiteisiin (toinen erä). Unkari vaatii tuomioistuinta kumoamaan kyseisen päätöksen. Unkari väittää, että rahastokomitea rikkoi unionin oikeutta antaessaan riidanalaisen päätöksen katsoessaan, että Unkari ei saanut osallistua päätöksen antamista koskevaan äänestykseen.

Suomi teki asiassa väliintulohakemuksen (9.10.2025) tukeakseen vastaajina olevia neuvostoa ja Euroopan rauhanrahaston rahastokomiteaa.

10. Asia C-560/25, parlamentti v. neuvosto

Kanteen kohde: SAFE-asetus (EU) 2025/1106 – Sädöksen kumoaminen – Välineen perustaminen Euroopan turvallisuuden edistämiseksi Euroopan puolustusteollisuutta vahvistamalla – Puolustus – Teollisuuspolitiikka

Asian käsittely: Parlamentti on nostanut neuvostoa vastaan kanteen, jolla se vaatii tuomioistuinta kumoamaan SAFE-asetuksen. Asetuksella perustetaan väline Euroopan turvallisuuden edistämiseksi Euroopan puolustusteollisuutta vahvistamalla. Neuvosto antoi asetuksen SEUT 122 artiklan nojalla, joka antaa neuvostolle poikkeuksellisissa tilanteissa toimivallan hyväksyä toimenpiteitä ja antaa jäsenvaltioille taloudellista apua. SEUT 122 artiklan nojalla annettavat toimet hyväksytään neuvostossa komission ehdotuksesta, ilman parlamentin osallistumista. Parlamentti väittää kanteessaan, että asetus perustuu virheellisesti SEUT 122 artiklaan eikä täytä siinä asetettuja edellytyksiä. Neuvosto ei parlamentin mukaan ole myöskään perustellut asianmukaisesti oikeusperustan valintaa.

Suomi teki asiassa väliintulohakemuksen (21.11.2025) tukeakseen vastaajana olevaa neuvostoa.

11. Asia T-563/25, Green Impact ym. v. parlamentti, neuvosto ja komissio

Kanteen kohde: Lajien suojelu – Luontodirektiivin muutosdirektiivi (EU) 2025/1237 – Luontodirektiivi 92/43/ETY – Suden suojeluaseman muuttaminen

Asian käsittely: Green Impact ja eräät muut järjestöt ovat nostaneet kanteen, jolla vaaditaan kumoamaan luontodirektiivin muutosdirektiivi, jolla muutettiin luontodirektiivin mukaista suden suojeluasemaa siirtämällä se direktiivin liitteestä IV (tiukasti suojellut lajit) liitteeseen V (suojellut lajit). Kantajat väittävät muun ohella, että riidanalainen direktiivi on tehty väärällä oikeusperustalla ja sen vuoksi väärässä päätöksentekomenettelyssä. Lisäksi ne katsovat, että direktiiviä säädettäessä ei ole asianmukaisesti kuultu ympäristöjärjestöjä ja että niiden osallistumisoikeutta on loukattu.

Suomi teki asiassa väliintulohakemuksen (3.12.2025) tukeakseen vastaajina olevia parlamenttia, neuvostoa ja komissiota.

12. **Asia T-605/25, Unkari v. neuvosto ja Euroopan rauhanrahasto**

Kanteen kohde: Euroopan rauhanrahaston rahastokomitean päätös määrien kohdentamisesta Ukrainan asevoimien sotilaalliseksi tukemiseksi toteutettaviin avustustoimenpiteisiin – Rakentava pidättäytyminen – Unkarin jättäminen päätöksenteon ulkopuolelle

Asian käsittely: Unkari on nostanut kanteen neuvostoa ja Euroopan rauhanrahaston rahastokomiteaa vastaan. Asiassa on kyse Euroopan rauhanrahaston rahastokomitean tekemästä päätöksestä, joka koskee määrien kohdentamista Ukrainan asevoimien sotilaalliseksi tukemiseksi toteutettaviin avustustoimenpiteisiin. Unkari vaatii tuomioistuinta kumoamaan kyseisen päätöksen. Unkari väittää, että rahastokomitea rikkoi unionin oikeutta antaessaan riidanalaisen päätöksen katsoessaan, että Unkari ei saanut osallistua päätöksen antamista koskevaan äänestykseen.

Suomi teki asiassa väliintulohakemuksen (11.12.2025) tukeakseen vastaajina olevia neuvostoa ja Euroopan rauhanrahaston rahastokomiteaa.

3 Rikkomusmenettelyt

Seuraavassa esitellään ne SEUT 258 artiklaan perustuvat Euroopan komission Suomea vastaan käynnistämät rikkomusmenettelyt, joissa kertomuskauden aikana on vastattu komission antamaan viralliseen huomautukseen tai perusteltuun lausuntoon tai joissa komission virallinen huomautus tai perusteltu lausunto on saapunut kertomuskauden aikana.

Rikkomusmenettelyt voidaan jakaa unionin oikeuden puutteellista tai virheellistä soveltamista koskeviin (jakso 3.1) ja direktiivin täytäntöönpanon viivästymistä koskeviin (jakso 3.2) menettelyihin. Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskeviin rikkomusmenettelyihin liittyy SEUT 260 artiklan 3 kohdan nojalla mahdollisuus määrätä jäsenvaltio maksamaan uhkasakkoa ja/tai kiinteämääräinen hyvitys jo samassa tuomiossa, jossa rikkomus todetaan.

SEUT 258 artiklan mukainen virallinen huomautus on komission jäsenvaltiota vastaan käynnistämän rikkomusmenettelyn ensimmäinen vaihe, jossa komissio yksilöi oikeusriidan kohteen. Jäsenvaltiolla on yleensä kaksi kuukautta aikaa vastata viralliseen huomautukseen. Komissio voi antaa myös täydentävän virallisen huomautuksen.

SEUT 258 artiklan mukainen perusteltu lausunto on rikkomusmenettelyn toinen vaihe. Myös perusteltuun lausuntoon vastaamisen määräaika on yleensä kaksi kuukautta. Vastaamalla perusteltuun lausuntoon komissiota tyydyttävällä tavalla jäsenvaltio voi välttää kanteen unionin tuomioistuimessa. Komissio voi antaa myös täydentävän perustellun lausunnon.

Komissio voi käynnistää **SEUT 260 artiklan 2 kohdan mukaisen rikkomusmenettelyn**, jos se katsoo, että jäsenvaltio ei ole toteuttanut unionin tuomioistuimen rikkomuskanteen johdosta antaman tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Rikkomusmenettely alkaa virallisella huomautuksella. Tämän vaiheen jälkeen komissio voi viedä asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Jos SEUT 260 artiklan mukainen menettely etenee kannevaiheeseen, ja unionin tuomioistuin katsoo, ettei aiempaa tuomiota ole pantu asianmukaisesti täytäntöön, unionin tuomioistuin voi määrätä jäsenvaltion maksettavaksi **kiinteämääräisen hyvityksen ja/tai uhkasakon**.

Jos jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä velvollisuutensa ilmoittaa toimenpiteistä, joilla lainsäädäntöjärjestystä noudattaen annettu direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, komissio voi jo SEUT 258 artiklaan perustuvassa kanteessaan vaatia jäsenvaltion velvoittamista suorittamaan edellä mainittuja taloudellisia seuraamuksia (**SEUT 260 artiklan 3 kohta**).

3.1 Unionin oikeuden virheellistä tai puutteellista soveltamista koskevat rikkomusmenettelyt

3.1.1 Unionin oikeuden virheellistä tai puutteellista soveltamista koskevat viralliset huomautukset

1. **Virallinen huomautus 3.10.2024 INFR(2024)2196; yhteisön vesipolitiikan puitteista annetun direktiivin 2000/60/EY virheellinen täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että Suomi on laiminlyönyt eräiden vesipuidedirektiivin säännösten mukaiset velvoitteensa. Komission väitteet liittyvät direktiivin 11 artiklaan, jossa edellytetään, että jäsenvaltiot laativat toimenpideohjelman kutakin vesipiiriä varten vesienhoidon ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi. Artiklassa edellytetään, että toimenpideohjelmiin sisällytetään muun muassa vedenkäytön eri tyyppisiä koskevia ennakoivalvontatoimenpiteitä kuten rekisteröintivelvoitteita tai lupavaatimuksia, jotka on tarkistettava säännöllisin väliajoin ja saatettava tarvittaessa ajan tasalle.

Suomen vastauksessa (13.1.2025) kiistettiin komission väitteet. Suomi katsoi, että komission tulkinta vesipuidedirektiivin vaatimuksista menee pidemmälle kuin direktiivin sanamuoto.

2. **Virallinen huomautus 16.12.2024 INFR(2024)2107; ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun direktiivin 2005/36/ EY virheellinen täytäntöönpano koskien ammattipätevyyden ennakkotarkistuksia**

Komissio katsoo, ettei Suomi ole noudattanut ammattipätevyysdirektiivin mukaisia velvoitteitaan, jotka koskevat ammattipätevyyden ennakkotarkistuksia tietyissä ammateissa palvelujen väliaikaisen ja satunnaisen tarjoamisen yhteydessä. Komissio kiinnittää huomiota seitsemään liikennealan ja yhteen rakennusalan ammattiin, jotka Suomi on komission mukaan ilmoittanut säänneltyjen ammattien tietokantaan ammatteina, joihin sovelletaan ammattipätevyyden ennakkotarkistusta. Komission näkemys on, että näihin ammatteihin ei tulisi soveltaa ammattipätevyysdirektiivissä säädettyjä ammattipätevyyden ennakkotarkistuksia.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (3.3.2025), että säänneltyjen ammattien tietokantaa tullaan mahdollisimman pian päivittämään ja poistamaan sieltä kyseisten ammattien osalta tiedot ennakkotarkistusta koskevista vaatimuksista. Ammattipätevyyden ennakkotarkistuksista luovutaan siltä osin kuin niitä on kyseisten ammattien kohdalla sovellettu.

3. **Virallinen huomautus 18.6.2025 INFR(2025)2069; ampuma-asedirektiivin (EU) 2021/555 ja täytäntöönpanodirektiivien (EU) 2019/68 ja (EU) 2019/69 virheellinen täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että osa ampuma-asedirektiivin ja sen täytäntöönpanodirektiivien säännöksistä on täytäntöönpantu Suomessa virheellisesti.

Suomen vastauksessa (26.9.2025) ilmoitettiin, että osan komission esille nostamista säännöksistä täytäntöönpanoa tullaan täsmentämään ja että tarvittavat lainsäädäntömuutokset saadaan notifioitua komissiolle arviolta 30.6.2026 mennessä. Osittain komission väitteet kiistettiin ja katsottiin, että Suomen nyky-lainsäädäntö vastaa direktiivejä.

4. **Virallinen huomautus 17.7.2025 INFR(2025)2113; metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla annetun asetuksen (EU) 2024/1787 täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että Suomi ei ole ilmoittanut komissiolle niiden toimivaltaisten viranomaistensa nimiä ja yhteystietoja, jotka ovat vastuussa metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla annetun asetuksen soveltamisen seurannasta ja valvonnasta.

Suomen vastauksessa (16.9.2025) ilmoitettiin, että Suomessa on käyty aktiivisesti keskusteluja toimivaltaisen viranomaisen sijoittumisesta. Toimivaltaisen viranomaisen nimeämistä koskeva hallituksen esitys on tarkoitus saattaa eduskunnalle viimeistään maaliskuussa 2026, ja laki pyritään saattamaan voimaan mahdollisimman pian tämän jälkeen.

3.1.2 Unionin oikeuden virheellistä tai puutteellista soveltamista koskevat perustellut lausunnot

1. **Perusteltu lausunto 12.3.2025 INFR(2023)2126; rikoksesta epäiltyjä tai syytettyjä lapsia koskevista menettelytakeista rikosoikeudellisissa menettelyissä annetun direktiivin (EU) 2016/800 täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että Suomi ei ole täytäntöönpannut kaikkia rikoksesta epäiltyjä tai syytettyjä lapsia koskevista menettelytakeista rikosoikeudellisissa menettelyissä annetun direktiivin säännöksiä. Komission väitteet liittyvät direktiivin säännökseen, jonka mukaan rikoksesta epäillyn tai syytetyn henkilön oletetaan olevan lapsi, mikäli ei ole varmuutta siitä, onko hän täyttänyt 18 vuotta. Toiseksi kyse on direktiivin säännöksestä, joka koskee lapsesta tehtävän yksilöllisen arvioinnin saattamista ajan tasalle.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (8.5.2025), että Suomessa ryhdytään valmistelemaan lainsäädäntömuutoksia, joilla varmistetaan komission perustellussa lausunnossa mainitsemien säännösten kansallinen täytäntöönpano. Vastauksessa arvioitiin, että hallituksen esitykset voidaan antaa eduskunnalle vuoden 2026 kuluessa, jolloin lainsäädäntömuutokset voisivat tulla voimaan vuoden 2026 aikana tai viimeistään vuoden 2027 alkupuolella.

2. **Perusteltu lausunto 7.5.2025 INFR(2020)2320; rasismien ja muukalaisvihan tiettyjen muotojen ja ilmaisujen torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/913/YOS virheellinen täytäntöönpano**

Komissio jatkaa perustellulla lausunnollaan vuonna 2021 Suomea vastaan käynnistämäänsä rikkomusmenettelyä, jossa se katsoi, että Suomi ei ole kaikilta osin asianmukaisesti täytäntöönpannut puitepäätöksen säännöksiä, joiden perusteella jäsenvaltioilla on velvollisuus säätää rasismiin ja muukalaisvihaan liittyvä vihapuhe rangaistavaksi, säännöstä, jolla varmistetaan, että kyseessä olevien rikosten osalta on mahdollisuus viran puolesta panna vireille tutkintaja/tai syytetoimet sekä rangaistusten pituutta koskevia säännöksiä.

Suomen vastauksessa (3.7.2025) ilmoitettiin, että siltä osin kuin on kyse puitepäätöksessä tarkoitettujen joukkotuhonnan, ihmisyyttä vastaan kohdistuvien rikosten ja sotarikosten julkisesta puolustelusta, kieltämisestä tai vakavasta vähättelemisestä, hallituksen esitys lainsäädännössä olevien puutteiden korjaamiseksi on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä. Siltä osin kuin on kyse muista perustellun lausunnon kohteena olevista seikoista, tarkoituksena on antaa tarvittavat lainsäädäntömuutokset sisältävä hallituksen esitys mahdollisimman pian, viimeistään vuonna 2026.

3. **Perusteltu lausunto 11.12.2025 INFR(2020)2218; vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta annetun direktiivin täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että Suomi ei ole asianmukaisesti pannut täytäntöön tiettyjä niin kutsutun Seveso III -direktiivin säännöksiä Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla. Perusteltu lausunto koskee lähitöillä olevan tuotantolaitoksen määritelmän saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, tarkastusten yhdistämistä ja koordinoitua, muutoksenhakuoikeutta sekä yleisön oikeutta tutustua kaikkiin Seveso III -direktiivissä tarkoitettuihin tietoihin.

Suomen vastauksen määräaika on 11.2.2026.

4. Perusteltu lausunto 11.12.2025 INFR(2025)2113; metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla annetun asetuksen (EU) 2024/1787 täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole ilmoittanut komissiolle niiden toimivaltaisten viranomaistensa nimiä ja yhteystietoja, jotka ovat vastuussa metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla annetun asetuksen soveltamisen seurannasta ja valvonnasta.

Suomen vastauksen määräaika on 11.2.2026.

3.2 Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskevat rikkomusmenettelyt

3.2.1 Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskevat viralliset huomautukset

1. Virallinen huomautus 28.11.2024 INFR(2024)0272–INFR(2024)0273; kahden direktiivin täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta kyberturvallisuutta koskevan NIS 2 -direktiivin (EU) 2022/2555 ja kriittisten toimijoiden häiriön-sietokyvystä annetun CER-direktiivin (EU) 2022/2557 täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (22.1.2025) todettiin, että direktiivin (EU) 2022/2555 osalta täytäntöönpanoa koskevat lait voitaisiin saattaa voimaan keväällä 2025 siltä osin kuin on kyse Manner-Suomesta ja viimeistään syksyllä 2025 siltä osin kuin on kyse Ahvenanmaan maakunnasta. Direktiivin (EU) 2022/2557 osalta tarvittava hallituksen esitys on Manner-Suomen osalta annettu eduskunnalle 19.12.2024 ja lait on tarkoitettu tulemaan voimaan niin pian kuin mahdollista, ja Ahvenanmaan maakunnan osalta direktiivi tullaan notifioimaan viimeistään syksyllä 2025.

2. **Virallinen huomautus 31.1.2025 INFR(2025)0052; direktiivin (EU) 2016/2284 muuttamisesta tiettyjen ilman epäpuhtauksien päästöennusteiden raportointimenetelmien osalta annetun direktiivin (EU) 2024/299 täytäntöönpano**

Komissio katsoo, ettei Suomi ole tehnyt ilmoitusta komissiolle ilman epäpuhtauksien kansallisten päästöjen vähentämisestä annetun direktiivin muutosdirektiivin (EU) 2024/299 täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (18.3.2025) todettiin, että direktiivin (EU) 2024/299 täytäntöönpano on täydellinen.

3. **Virallinen huomautus 27.3.2025 INFR(2025)0138–INFR(2025)0139; kahden direktiivin täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta tieliikenteen sosiaalilainsäädännöstä annetun direktiivin 2002/22/EY muutosdirektiivin (EU) 2024/846 eikä unionin sähkömarkkinoiden rakenteen parantamisesta annetun direktiivin (EU) 2024/1711 täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (22.5.2025) todettiin, että direktiivin (EU) 2024/846 täytäntöönpano on täydellinen. Direktiivin (EU) 2024/1711 täytäntöönpano on kesken. Manner-Suomen osalta kerrottiin, että direktiivin säännökset on jo osittain täytäntöön pantu ja loppujen säännösten on tarkoitus tulla voimaan niin pian kuin mahdollista. Ahvenanmaan osalta arvioitiin, että täytäntöönpanosäännökset on tarkoitus notifioida huhtikuussa 2026.

4. **Virallinen huomautus 24.7.2025 INFR(2025)0218–INFR(2025)0219; kahden direktiivin täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun RED III -direktiivin (EU) 2023/2413 täytäntöönpanosta sen 21.5.2025 päättyneen määräajan osalta eikä vaarallisten aineiden sisämaankuljetuksista annetun direktiivin 2008/68/EY muutosdirektiivin (EU) 2025/149 täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (23.9.2025) todettiin, että direktiivin (EU) 2025/149 täytäntöönpano on täydellinen. Direktiivin (EU) 2023/2413 täytäntöönpanosta määräaika 21.5.2025 koskien ilmoitettiin, että täytäntöönpano on kesken ja arvioitiin, että viimeiset täytäntöönpanosäännökset tulisivat voimaan keväällä 2026.

5. **Virallinen huomautus 25.9.2025 INFR(2025)0270; direktiivin (EU) 2019/68 muuttamisesta ampuma-aseiden ja niiden olennaisten osien merkintöjen vähimmäissyvyyden osalta annetun direktiivin (EU) 2024/325 täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta ampuma-aseita koskevan muutosdirektiivin (EU) 2024/325 täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (30.10.2025) todettiin, että direktiivin (EU) 2024/325 täytäntöönpano on täydellinen.

6. **Virallinen huomautus 21.11.2025 INFR(2025)0323–INFR(2025)0325; kolmen direktiivin täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta energiatehokkuusdirektiivin (EU) 2023/1791, SER-direktiivin muutosdirektiivin (EU) 2024/884 ja uusiutuvan energian RED II -direktiivin muutosdirektiivin (EU) 2024/1405 täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksen määräaika on 21.1.2026.

3.2.2 Direktiivien täytäntöönpanon viivästymistä koskevat perustellut lausunnot

1. **Perusteltu lausunto 7.5.2025 INFR(2024)0056; päästökauppa-järjestelmästä (ETS) ilmailualalla annetun direktiivin (EU) 2023/958 täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että eräs päästökaupasta ilmailualalla annetun direktiivin säännös on saatettu virheellisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja että joitain direktiivin säännöksiä ei ole saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä Ahvenanmaalla.

Suomen vastauksessa (3.7.2025) todettiin, että säännöksen, jonka komissio katsoi olleen virheellisesti täytäntöönpanttu, täytäntöönpanoa on tarkennettu. Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan kuuluvien säännösten osalta todettiin, että täytäntöönpano on käynnissä ja arvioitiin, että säännökset voisivat tulla voimaan tammikuussa 2026.

2. **Perusteltu lausunto 7.5.2025 INFR(2024)0057; kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun direktiivin (EU) 2023/959 täytäntöönpano**

Komissio katsoo, että joitain päästökauppajärjestelmän toteuttamisesta annetun direktiivin säännöksiä ei ole saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä Ahvenanmaalla.

Suomen vastauksessa (3.7.2025) todettiin, että täytäntöönpano on käynnissä ja arvioitiin, että säännökset voisivat tulla voimaan tammikuussa 2026.

3. **Perusteltu lausunto 7.5.2025 INFR(2024)0272; kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa annetun direktiivin (EU) 2022/2555 (NIS 2 -direktiivi) täytäntöönpano**

Komissio katsoo, ettei Suomi ole tehnyt ilmoitusta NIS 2 -direktiivin täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (3.7.2025) todettiin, että direktiivin täytäntöönpano on kesken ja arvioitiin Manner-Suomen osalta, että täytäntöönpanoa koskevat lait voitaisiin saattaa voimaan heinäkuussa 2025 ja Ahvenanmaan osalta, että täytäntöönpanosäännökset voisivat tulla voimaan vuoden 2026 alussa.

4. Perusteltu lausunto 18.6.2025 INFR(2024)0226; uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin (EU) 2023/2413 täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole antanut kaikkia RED III -direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, ja joka tapauksessa se ei ole ilmoittanut komissiolle näitä säännöksiä. Säännösten täytäntöönpanon määräaika päättyi 1.7.2024.

Suomen vastauksessa (13.8.2025) todettiin Manner-Suomen osalta, että direktiivin säännökset, joita perusteltu lausunto koskee, on täytäntöön pantu. Ahvenanmaan osalta kerrottiin, että Ahvenanmaan maakuntapäivät on hyväksynyt kansallista täytäntöönpanoa koskevan lakiesityksen ja arvioitiin, että säännökset voisivat tulla voimaan lokakuussa 2025.

5. Perusteltu lausunto 17.7.2025 INFR(2024)0273; kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun direktiivin (EU) 2022/2557 (CER-direktiivi) täytäntöönpano

Komissio katsoo, ettei Suomi ole tehnyt ilmoitusta CER-direktiivin täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (16.9.2025) todettiin, että Manner-Suomen osalta täytäntöönpano on täydellinen. Ahvenanmaan osalta ilmoitettiin, että täytäntöönpano on kesken ja arvioitiin, että täytäntöönpanosäännökset voivat tulla voimaan vuoden 2026 alussa.

4 Rikkomusmenettelyä edeltävä vuoropuhelu

Seuraavassa jaksossa luetellaan kertomuskaudella komission aloittamat tai jatkamat rikkomusmenettelyä edeltävät vuoropuhelut (ent. EU Pilot). Kertomuskaudella Suomi on vastaanottanut 11 uutta vuoropuhelua tai lisätietopyyntöä.

Rikkomusmenettelyä edeltävä vuoropuhelu on rikkomusmenettelyä edeltävää epävirallista tiedonvaihtoa komission ja jäsenvaltion välillä. Menettelyä koskeva kirjeenvaihto toteutetaan komission ylläpitämän sähköisen tietokannan kautta.

Menettelyyn liittyvät komission tiedustelut voivat koskea esimerkiksi **unionin oikeuden moitteetonta soveltamista** tai **kansallisen lainsäädännön yhdenmukaisuutta unionin lainsäädännön kanssa**. Komission tiedustelut voivat perustua unionin kansalaisten ja yritysten tekemiin kanteluihin tai komissio voi suorittaa tiedusteluja omasta aloitteestaan. Vastaukset tiedusteluihin valmistellaan asiasta vastaavassa toimivaltaisessa ministeriössä.

1. **DLGE(2024)10652, direktiivin 2013/36/EU muuttamisesta vapautettujen yhteisöjen, rahoitusalan holdingyhtiöiden, rahoitusalan sekaholdingyhtiöiden, palkitsemisen, valvontatoimenpiteiden ja -valtuuksien sekä pääoman ylläpitämistoimenpiteiden osalta annetun direktiivin (EU) 2019/878 täytäntöönpano**

Tiedustelun kuvaus: Lisätietopyynnöllä komissio esitti Suomelle tarkentavia kysymyksiä CRDV-direktiivin täytäntöönpanosta.

2. **DLGE(2021)9837, tiettyjen alkoholijuomien myynnin mahdolliset esteet tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle**

Tiedustelun kuvaus: Lisätietopyynnöllä komissio pyysi Suomelta lisätietoja alkoholijuomien vähittäismyyntiä koskevasta lainsäädännöstä.

3. **DLGE(2025)10836, metaaniasetuksen (EU) 2024/1787 mukaisen toimivaltaisen viranomaisen nimeäminen**

Tiedustelun kuvaus: Tiedustelu koskee metaaniasetuksen mukaista velvollisuutta nimetä kansallinen toimivaltainen viranomainen, joka on vastuussa asetuksen soveltamisen seurannasta ja valvonnasta.

4. **DLGE(2025)10897, sidosyksikköhankintoja Suomessa koskevien direktiivin 2014/24/EU säännösten väitetty rikkominen**

Tiedustelun kuvaus: Tiedustelu koskee kuntien ja hyvinvointialueiden sidosyksikköhankintoja koskevaa lainsäädäntöä ja käytäntöjä Suomessa.

5. **DLGE(2025)10851, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta annetun direktiivin 2013/11/EU (ADR-direktiivi) täytäntöönpano**

Tiedustelun kuvaus: Tiedustelu koskee ADR-direktiivin täytäntöönpanoa ja Kuluttajariitalautakuntaa koskevaa kansallista lainsäädäntöä ja käytäntöjä.

6. **DLGE(2025)10917, joukkorahoitusasetuksen (EU) 2020/1503 täytäntöönpano – ECSPR:n säännökset**

Tiedustelun kuvaus: Tiedustelu koskee eräiden joukkorahoitusasetuksen Finanssivalvontaa koskevien säännösten täytäntöönpanoa.

7. **DLGE(2025)10945, hallintamalliasetuksen (EU) 2018/1999 mukaisia yhdenmetyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevien edistymisraporttien toimittamatta jättäminen**

Tiedustelun kuvaus: Tiedustelu koskee eräitä hallintamalliasetuksen raporttoimisvelvollisuuksien täyttämistä.

8. **DLGE(2025)10858, MiFID II -direktiivin 2014/65/EU täytäntöönpano**

Tiedustelun kuvaus: Tiedustelu koskee rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 2014/65/EU (MiFID II -direktiivi) ja direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä annetun komission delegoidun direktiivin (EU) 2017/593 täytäntöönpanoa.

9. **DLGE(2025)10828, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta annetun direktiivin (EU) 2019/2034 täytäntöönpano**

Tiedustelun kuvaus: Tiedustelu koskee sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta annetun direktiivin (EU) 2019/2034 sekä sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen (EU) 2019/2033 eräiden säännösten täytäntöönpanoa.

10. **DLGE(2025)10996, käteisen hyväksyminen Suomessa**

Tiedustelun kuvaus: Tiedustelu koskee käteisen hyväksymistä maksuvälineenä EU-lainsäädännön, etenkin SEUT 128 artiklan sekä euron käyttöönotosta annetun asetuksen (EY) N:o 974/98, mukaisesti.

11. **DLGE(2025)11050, SRD II -direktiivin (EU) 2017/828 täytäntöönpano**

Tiedustelun kuvaus: Tiedustelu koskee osakkeenomistajien oikeuksista annetun direktiivin 2007/36/EY muuttamisesta osakkeenomistajien pitkäaikaiseen vaikuttamiseen kannustamisen osalta annetun direktiivin (EU) 2017/828 eräiden säännösten täytäntöönpanoa.

5 Valtiontuet

Seuraavassa esitellään toimenpiteet, jotka liittyvät valtiontukea koskeviin SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaisiin muodollisiin tutkintamenettelyihin.

Jos komissio toteaa alustavan valtiontukia koskevan tutkinnan jälkeen, että tietyn toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille on epäilyjä, se tekee päätöksen SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaisen **muodollisen tutkintamenettelyn** aloittamisesta. Asian-omaista jäsenvaltiota ja muita asianomaisia osapuolia pyydetään esittämään huomautuksensa asetetussa määräajassa. Muodollisen tutkintamenettelyn lopuksi komissio tekee asiassa päätöksen. Jos asianomainen jäsenvaltio ei noudata päätöstä, komissio voi saattaa asian suoraan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

1. **Valtiontuki SA.33846 – Koiviston Auto Helsinki Oy (aiemmin Helsingin bussiliikenne Oy)**

Asian käsittely: Komissio on ilmoittanut 3.2.2025 päivätyllä kirjeellä päättäneensä laajentaa Suomea kohtaan vuonna 2015 käynnistämänsä valtiontukien muodollisen tutkintamenettelyn kohdetta. Kyseinen tutkintamenettely koskee väitettyä Helsingin kaupungin myöntämää tukea Helsingin Bussiliikenne Oy:lle. Asiassa on kyse siitä, että unionin tuomioistuin kumosi 29.7.2024 antamallaan tuomiolla Koiviston Auto Helsinki Oy v. komissio komission 28.6.2019 antaman päätöksen, jossa komissio oli katsonut edellä mainittuun muodolliseen tutkintamenettelyyn liittyen, että Helsingin Bussiliikenteelle on myönnetty kiellettyä valtiontukea. Komission päätöksen kumoaminen johtui muodollisessa tutkintamenettelyssä tapahtuneesta virheestä. Komissio ilmoittaa, että kyseisen tuomion johdosta ja tarkasteltuaan uudelleen Suomen viranomaisten asianomaisesta toimenpiteestä toimittamia tietoja se on päättänyt laajentaa muodollisen tutkintamenettelyn kohdetta koskemaan taloudelliseen jatkuvuuteen ja tuen takaisinperintään liittyviä uusia näkökohtia.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (3.4.2025) keskityttiin käsittelemään kysymyksiä, jotka koskevat taloudellisen jatkuvuuden olemassaoloa alkuperäisen tuensaajan ja Koiviston Auto Helsinki Oy:n välillä. Ensiksi jos komissio katsoisi taloudellisen jatkuvuuden olevan olemassa, sen tulisi perustella tämä. Toiseksi mikäli komissio katsoisi taloudellisen jatkuvuuden olevan olemassa, sen tulisi määrittää eteenpäin siirtyneen tuen määrä, tai ainakin sen määrittämiseen sovellettava laskusääntö, jotta jäsenvaltio voisi asianmukaisesti toimittaa siltä vaaditun takaisinperinnän.

6 Notifikaatiot

Suomi on toimittanut kertomuskautena Euroopan komissiolle direktiivin täytäntöönpanoa koskevia ilmoituksia (notifikaatioita) Manner-Suomen osalta 76 kpl ja Ahvenanmaan osalta 12 kpl.

Jäsenvaltiot ovat velvollisia panemaan unionin direktiivit täytäntöön kansallisessa oikeusjärjestyksessään sekä ilmoittamaan täytäntöönpanosta komissiolle. Kyseistä täytäntöönpanoilmoitusta kutsutaan **notifikaatioksi**. Jos direktiivin täytäntöönpanoa ei ilmoiteta määräajassa, komissio voi käynnistää jäsenvaltiota vastaan SEUT 258 artiklan mukaisen rikkomusmenettelyn.

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
p. 0295 16001
info.vnk@gov.fi
valtioneuvosto.fi/julkaisut

ISBN pdf: 978-952-287-982-0
ISSN pdf: 2490-1164